

Fremtidens

RANDERS KOMMUNE

Disposition

1. Overordnet indflyvning – Velfærden i opbrud v./professor Nina Schmidt
2. Fremtidens Randers v./vicekommunaldirektør Lars Sønderby
 - Afsættet og Hvidbogen
 - Kommunikations- og inddragelsesproces
 - Strategisk plan for det videre arbejde - status
3. Perspektiver på forandringsprojektet Fremtidens Randers v./professor Nina Schmidt

På landsplan går det forrygende!

- Finanspolitisk holdbarhed, så langt øjet rækker
- Et råderum, der næsten har været ude af kontrol!
- Beskæftigelsen er højere end nogensinde – over 3 mio.
- Ledigheden er - fortsat - historisk lav
- Og senest har vi fået en finanslovsaftale for 2026 fyldt med gaver

MEN MEN

- Store usikkerheder i fremskrivninger – og store økonomiske udfordringer mht forsvar og klima
- Stigende utilfredshed med mange velfærdsydelser

STIGENDE UTILFREDSHED MED MANGE VELFÆRDSYDELSER

Nedskæring i hjemmehjælpen

Ældre i Tal om hjemmehjælp 2022

Siden 2020 har kommunerne fået penge til at fastholde serviceniveauet, når der kommer flere børn og ældre. Alligevel skæres der i hjemmehjælpen til de 80+ årige. Det viser tal fra Danmarks Statistik. I 8 ud af 10 kommuner er andelen af

Onsdag den 30.11.2022

Akut mangel på social- og sundhedspersonale: Her er det sværest

Stigende utilfredshed blandt folkeskoleforældre med deres børns skolegang

Hver femte af folkeskolens forældre med børn i skolegang, viser ny undersøgelse

KORT NYT | 2. MAJ KL. 11:38

Kræftens Bekæmpelse er 'rystet' efter kritik af Aarhus Universitetshospital

DBOG

TEKST

Farvel til velfærdsstaten – husk din forsikring

FEATURE: Op mod 400.000 danskere har tegnet lønforsikringer, og tallet stiger. Mens vi i de sidste tyve år har talt om udlændinge, er den danske samfundsmodel blevet skrevet om – uden debat.

DANMARK

Trods gyldne løfter: Varme hænder sander til i bureaukrati

Næsten to ud af tre offentligt ansatte ledere siger, at de og deres medarbejdere bruger mere tid på dokumentation og kontrol end for to år siden. Det viser ny rundspørge fra Lederne. Det sker trods mange »skåltaler« om at udvise mere tillid af både statsminister Mette Frederiksen og den tidligere regering.

DEPARTMENT OF ECONOMICS
AND BUSINESS ECONOMICS

AARHUS UNIVERSITY

MEN MEN

- Store usikkerheder i fremskrivninger – og store økonomiske udfordringer mht forsvar og klima
- Stigende utilfredshed med mange velfærdsydelser
- Gruppen af udsatte borgere er svær at håndtere for kommunerne/det offentlige

FOR DE UDSATTE GRUPPER ER UDFORDRINGERNE UFORANDREDE

Kilde VIVE, 2024

NYHED — 21. AUG 2024

 Socialområdet

 Sundhed

Mandlige indvandrere og efterkommere fra MENAPT-landende er overrepræsenteret blandt socialt udsatte

1. maj 2024 kl. 05.00

Kommentar af Anne Maria Foldgast

Et livtag med stigende skolefravær i udsatte boligområder kræver styrkelse af trivsel og skoletilhør

Skolefraværet blandt børn i socialt udsatte boligområder er højere end landsgennemsnittet. Og det kan få store konsekvenser for børnene i fremtiden. Der skal de helhedsorienterede løsninger sikres, skriver Anne Maria Foldgast.

Kilde Altinget 2024

Kilde AE, 2025

UNGE UDEN UDDANNELSE

3. juni 2025

Hver femte unge mand forventes at stå uden uddannelse

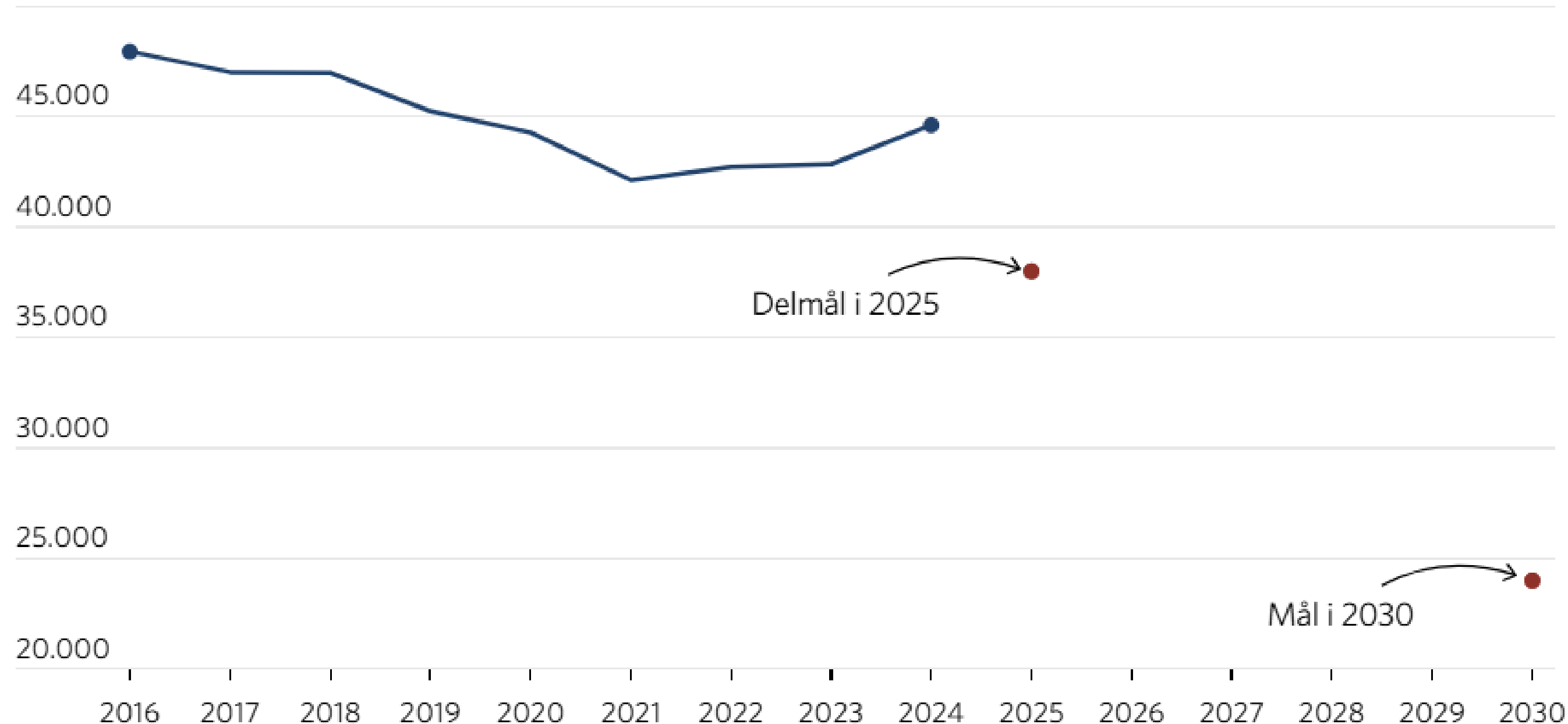
Ifølge politisk målsætning må højest hver tiende unge være uden anden uddannelse end grundskolen otte år efter 9. klasse. Men en langt højere andel af dem, der forlod grundskolen i 2023, forventes at være uden uddannelse i 2031. Det gælder for begge køn, men særligt for mænd. Samtidig er der store geografiske forskelle. Hver fjerde unge mand forventes således at stå uden uddannelse i 18 kommuner, hvor særligt syd- og vestsjællandske samt jyske kommuner er repræsenterede.

Antallet af 15-24-årige uden job og uddannelse er steget

Figuren viser udviklingen i antallet af 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse. Opgjort september måned årligt fra 2016 til 2024.

— Antal unge uden job og uddannelse

50.000 personer

Kilde: AE, 2025

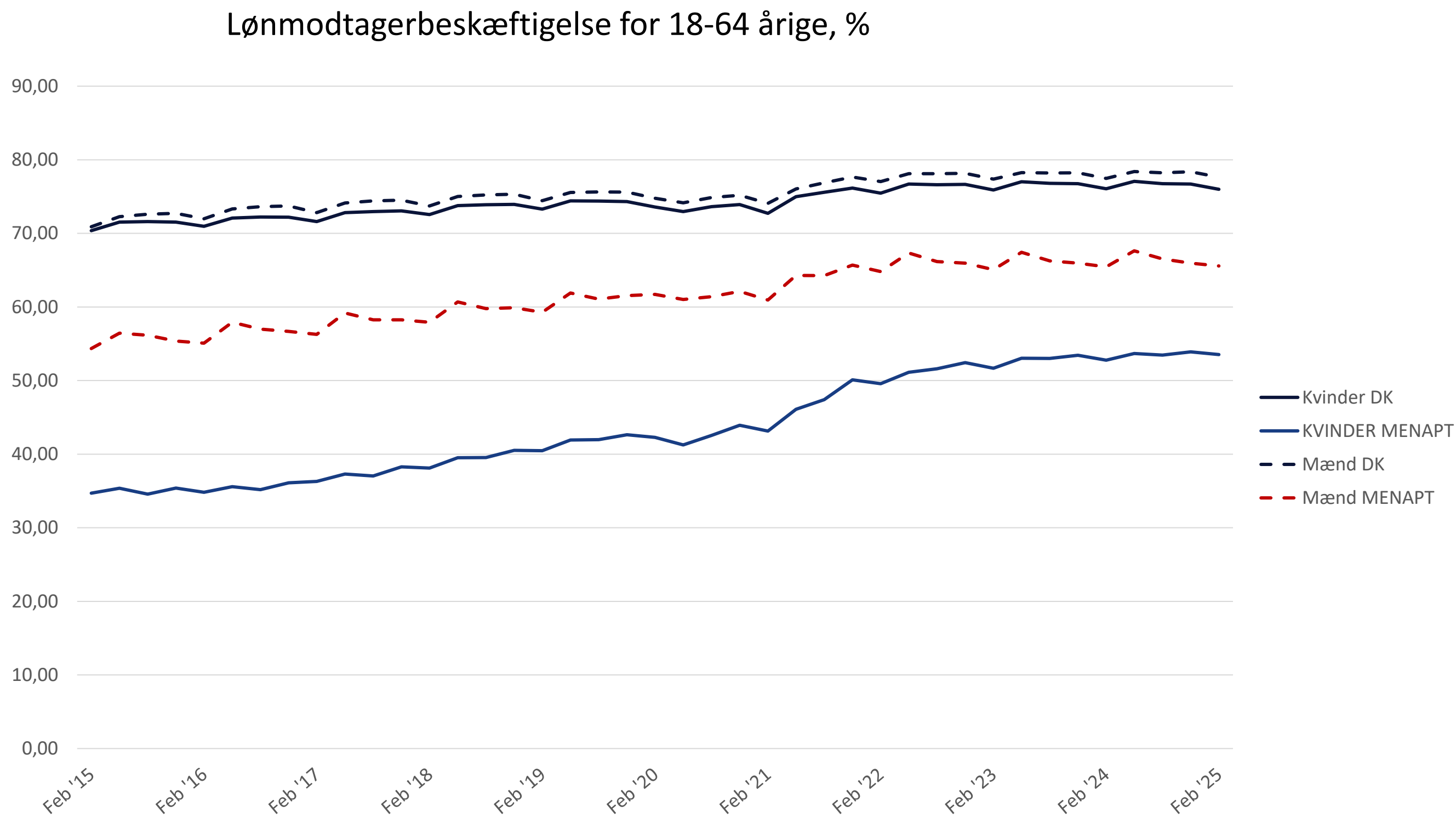
UDSATTE BØRN OG UNGE (NEET GRUPPEN)

Den almene sektor huser knap en tredjedel af alle unge i NEET-gruppen

Hver fjerde blandt de almene unge i NEET-gruppen bor i et udsat boligområde med en boligsocial helhedsplan*

*Kilde BL, <https://bl.dk/media/zm4hxitt/boligsociale-helhedsplaner-hjaelper-unge-paa-vej-i-livet.pdf>

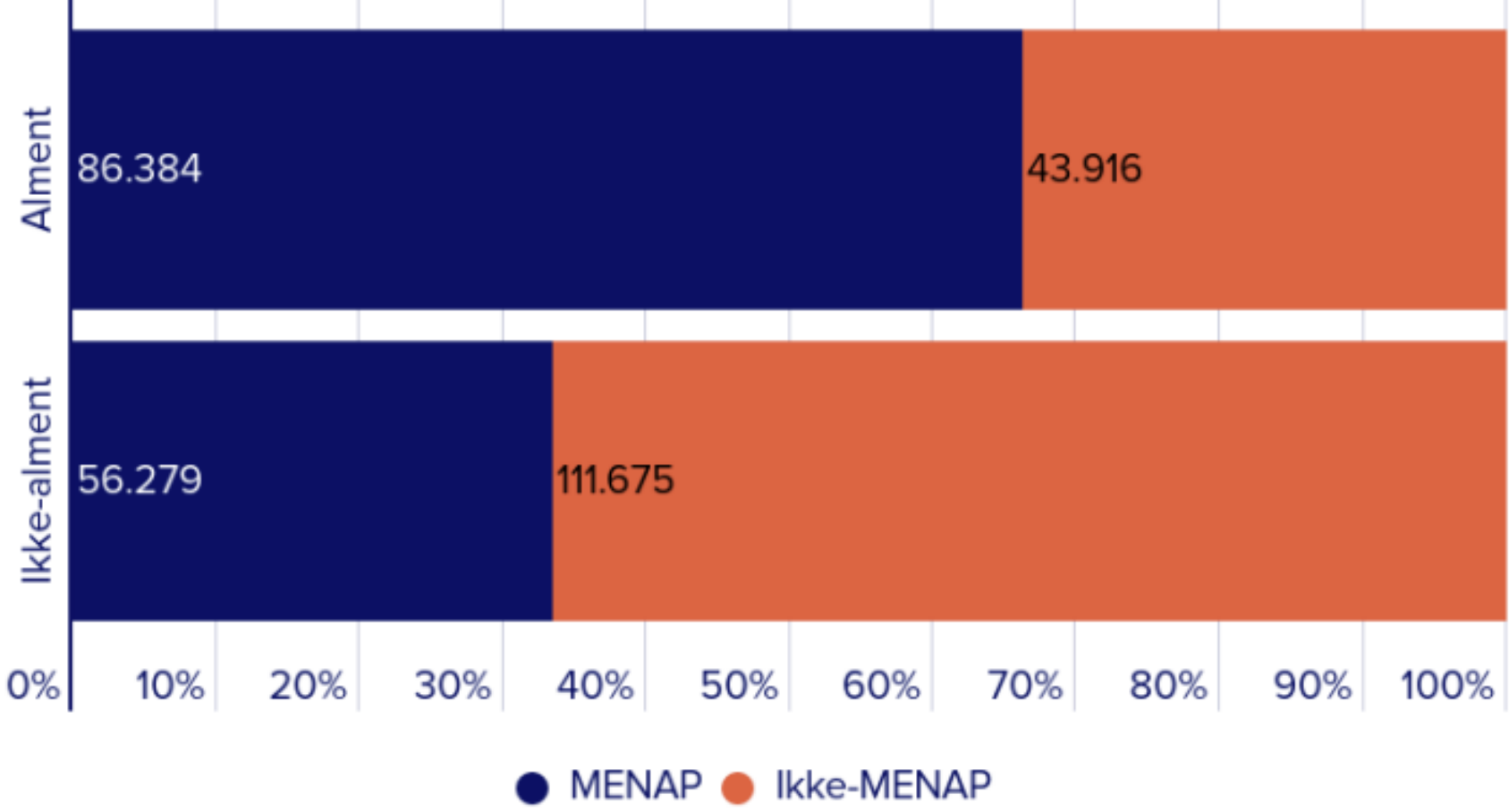
STADIG MANGE (KVINDER) FRA MENAPT-LANDE UDEN JOB

Kilde: Udlændinge- og Integrationsministeriets udlændingedatabase, IMLON01D.

EN STOR DEL AF MENAPT BORGERNE BOR I DEN ALMENE SEKTOR

Figur 1. Ikke-vestlige indvandrere i den arbejdsdygtige alder fordelt på sektor og oprindelse

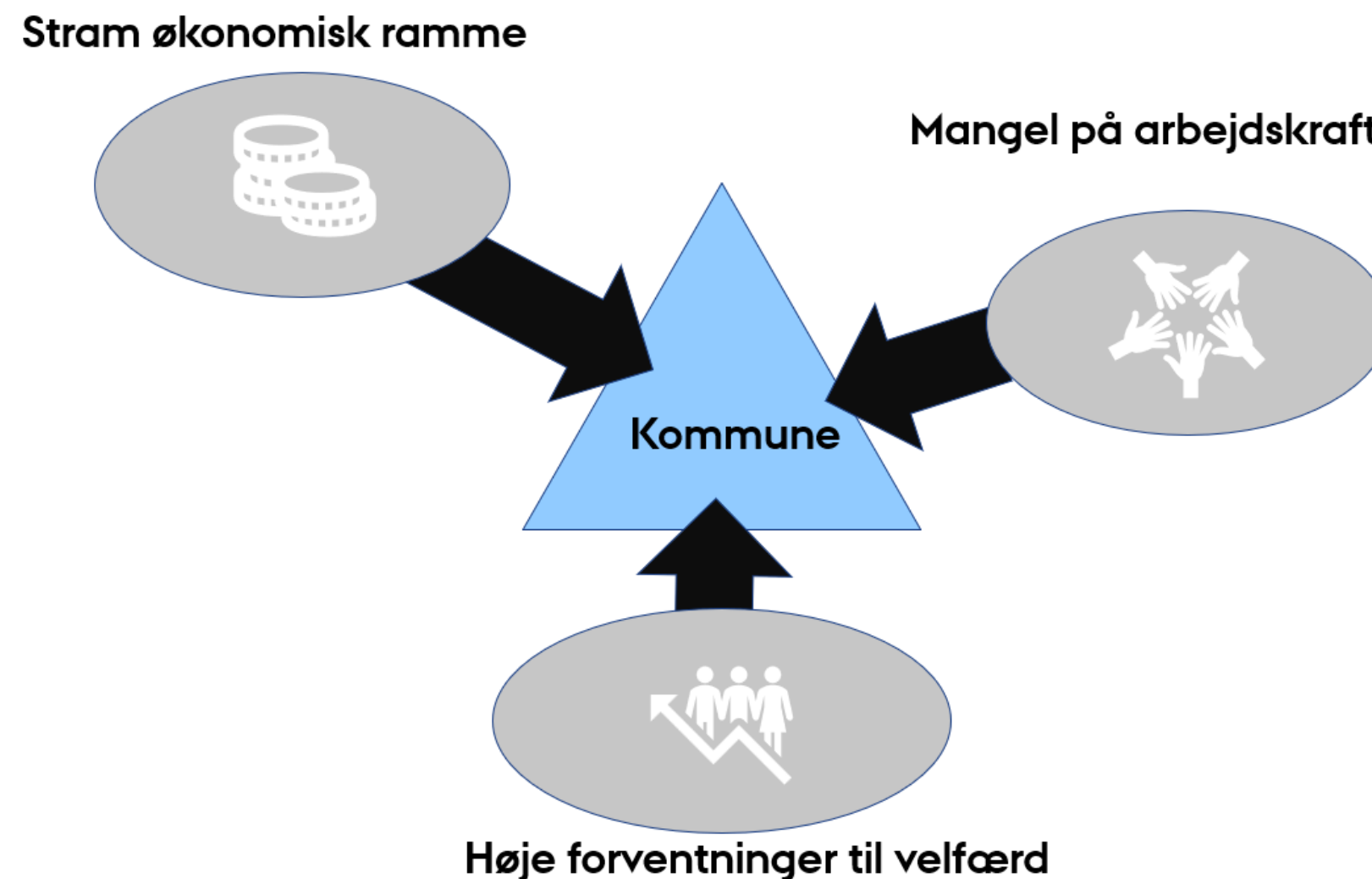

Note: 18-64-årige indvandrere. Opdeling i almene og ikke-almene beboere udføres vha. en adresseliste for den almene sektor på boligniveau modtaget fra Bolig- og Planstyrelsen.
Kilde: BL's egne beregninger pba. Danmark Statistiks registerdata.

BL, 2021, MENAP-indvandrere i den almene sektor

HVEM HAR ANSVARET FOR UDSATTE BORGERE?

- KOMMUNEN (OG DET OFFENTLIGE) – SELVFØLGELIG!
- MEN KOMMUNERNE ER VOLDSOMT PRESSEDE – OG DET ÆNDRES NOK IKKE MEGET I FREMTIDEN (FORSVAR, KLIMA....)

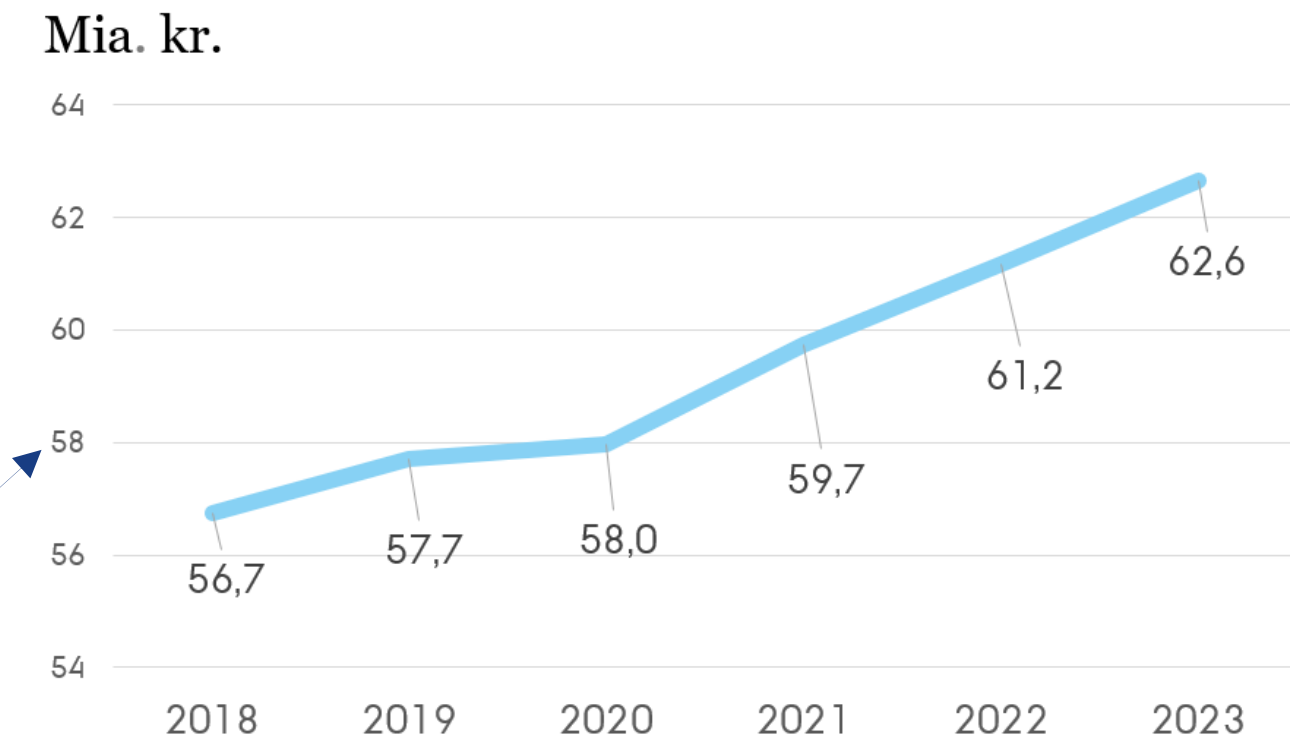
ONDE CIRKLER I VELFÆRD

Mange kommunerne står (eller kommer til at stå) med stærkt voksende udgifter på enkeltområder, som 'spiser' ressourcerne fra den brede velfærd

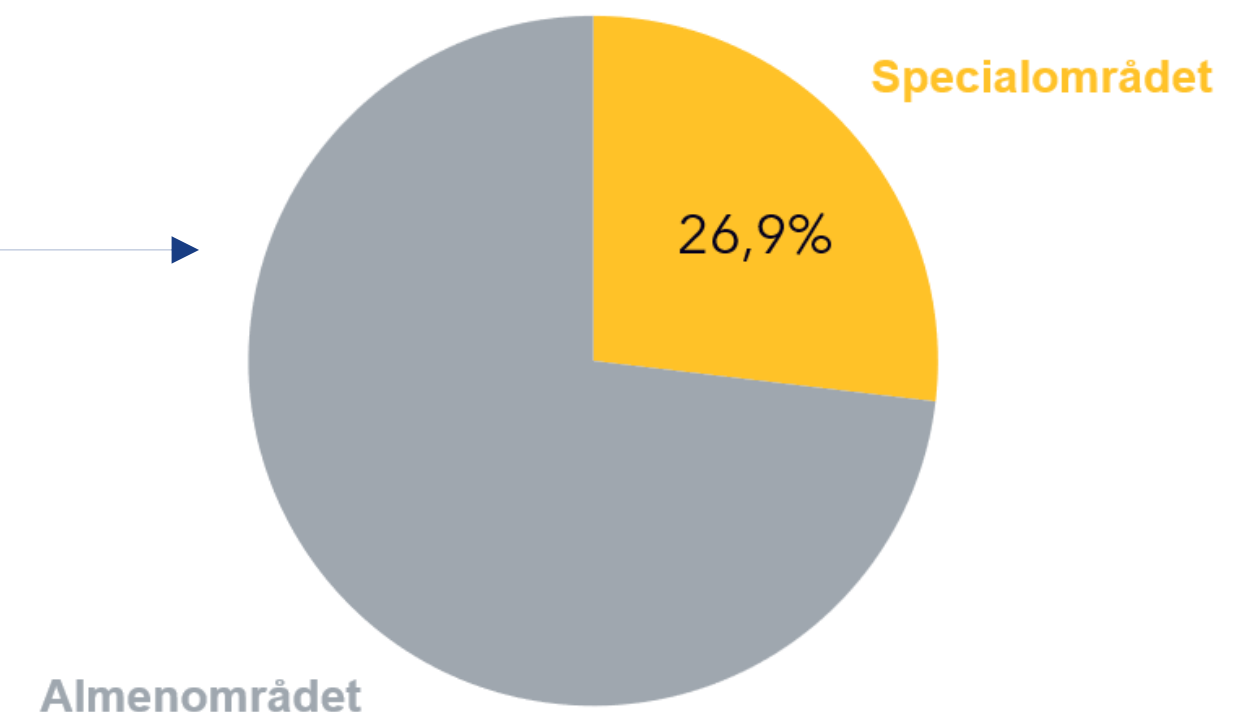
Eksempler:

- Det specialiserede socialområde
- Folkeskolens specialiserede tilbud

Udvikling i udgifter til det specialiserede socialområde, mia. kr., R2018-R2023.

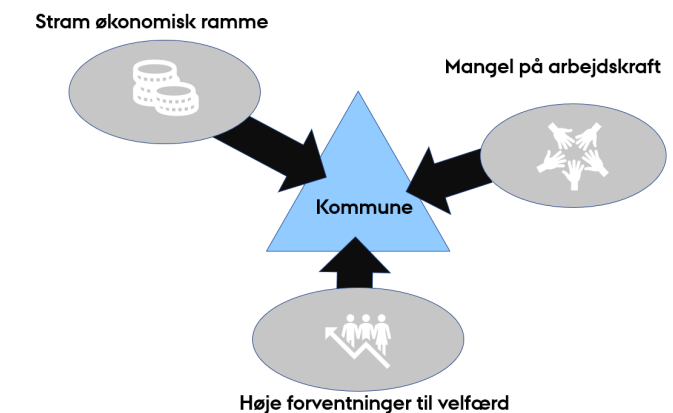

Udgifter folkeskoleområdet, 2024

HVEM HAR ANSVARET FOR UDSATTE BORGERE?

- KOMMUNEN (OG DET OFFENTLIGE) – SELVFØLGELIG!
- MEN KOMMUNERNE ER VOLDSOMT PRESSEDE
- KOMPLEKSE (VILDE) PROBLEMER KAN IKKE LØSES AF KOMMUNEN ALENE
- REFORMKOMMISSIONEN: En ny rolle for virksomheder, organisationer og civilsamfund, herunder *den almene sektor*

REFORMKOMMISSIONEN: En ny rolle for virksomheder, organisationer og civilsamfund

- Civilsamfundet og virksomheder har den fordel, at de *ikke* er systemet
- Virksomheder skal hjælpe med at få udsatte borgere ind i arbejdsfællesskaber i rigtige job med rigtige løntimer
- Civilsamfund skal hjælpe med at få udsatte borgere ind i foreningsliv, frivillighed og civile fællesskaber

REFORMKOMMISSIONEN:

Noget af velfærdsmodellen skal nytænkes

- ‘Systemet’ – det offentlige – virker knap så godt – og kan være ekstremt omkostningsfuldt – for den gruppe af borgere, som er på kanten af uddannelse eller arbejdsmarked
- **Noget af den skandinaviske/universelle velfærdsmodel skal nytænkes** på en måde, så den bevarer sine stærke egenskaber, men ikke taber den svageste gruppe af borgere – dem som ofte har komplekse problemer
- Inddragelse af **virksomheder og civilsamfund** kan være med til at skabe **innovation og bedre løsninger i velfærdsmodellen** – som vi måske glemte undervejs i årenes løb

Anbefaling: Flere fra civilsamfundet i partnerskaber Fællesskab, foreningsliv og frivillighed

Udvalg af eksempler

REFORMKOMMISSIONENS ANBEFALINGER

- Civilsamfundsorganisationer landet over skal sammen med kommuner indgå i partnerskaber om systematisk at bidrage til at hjælpe udsatte unge og voksne

Mentor-
barn

Boligsociale
helheds-
planer

Specialist
erne

Mind Your
Own
Business

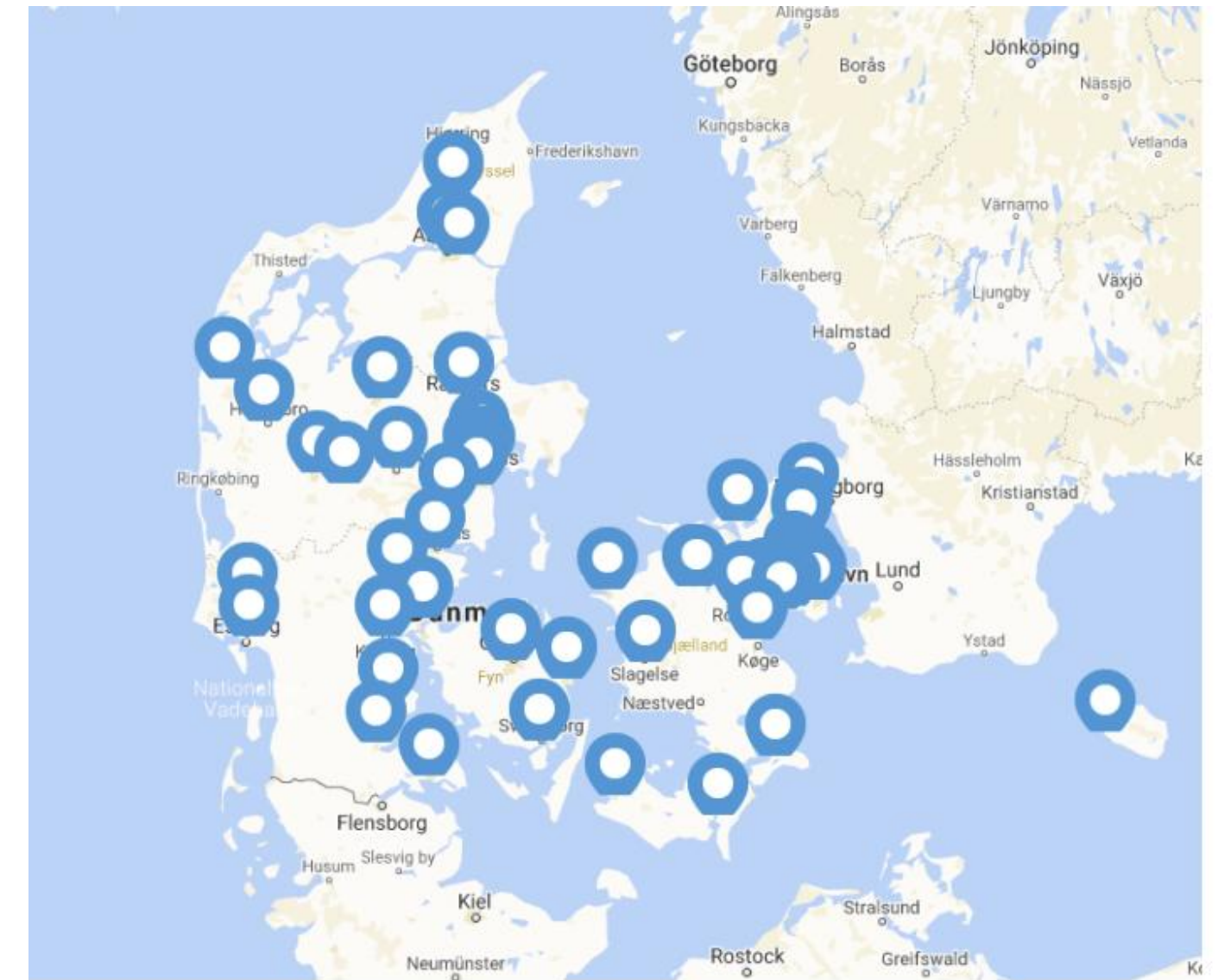
NYE VEJE I VELFÆRD:

**DEN ALMENE
SEKTOR ER EN
VIGTIG SPILLER**

Boligsociale Helhedsplaner er en vigtig del af løsningen

- Der er mange boligsociale helhedsplaner i hele landet
 - Fremskudte beskæftigelsesindsatser og jobcenter ud i boligforening
 - Fritidsjob til børn og unge
 - Bydelsmødre
 - Familieevents, familiecampers, familiekurser
 - Mentor projekter
 - Og mange, mange andre aktiviteter
- **Vigtigt:** Forpligtende samarbejder mellem kommuner, boligforeninger og gerne erhvervsliv i området

Kilde: Boligsocial Danmarkskort og Landsbyggefonden.

Hvorfor er Boligsociale Helhedsplaner en vigtig del af løsningen?

- Fordi: En stor del af de mest udsatte grupper bor i almene boliger
- Fordi: Boligsociale medarbejdere er IKKE 'Kommunen' eller 'Systemet'
- Fordi: Tillid, nærhed og fællesskaber
- Fordi: Evalueringer – også de eksterne – viser god effekt

VIVE (2022) Evaluering af 66 boligsociale helhedsplaner 2018-2021:

- Øget **tillid**
- Stigende **tilfredshed med boligområdet**
- Forbedret **livskvalitet**
- Øget **grundlæggende tryghed**
- **MEN social sammenhængskraft** faldet.

FREMTIDENS VELFÆRD OG INDSATS FOR UDSATTE BORGERE?

- ...bliver anderledes – **nye veje er afgørende vigtige**
- Kommuner ved en **skillevej** – ”Reformstormen” og økonomisk pres
- **Et åbent vindue** for meget mere samarbejde med og indsats i den almene sektor
- Og udviklingen er heldigvis godt i gang!
- Forandringsprojektet **Fremtidens Randers** er et rigtig godt eksempel på en kommune der er i fuld gang med at adressere de mange og komplekse udfordringer

Fremtidens

RANDERS KOMMUNE

Afsættet for Fremtidens Randers Kommune

Vi har meget at være stolte af i vores kommune.

Men, vi har også nogle grundlæggende økonomiske og sociale udfordringer.

Byrådet har derfor besluttet at igangsætte et forandringsprojekt – Fremtidens Randers Kommune.

Målet er, at vi - kommunen som organisation, erhvervsliv og civilsamfund m.fl. - i hele Randers Kommune skal samles om at vende udviklingen og sikre:

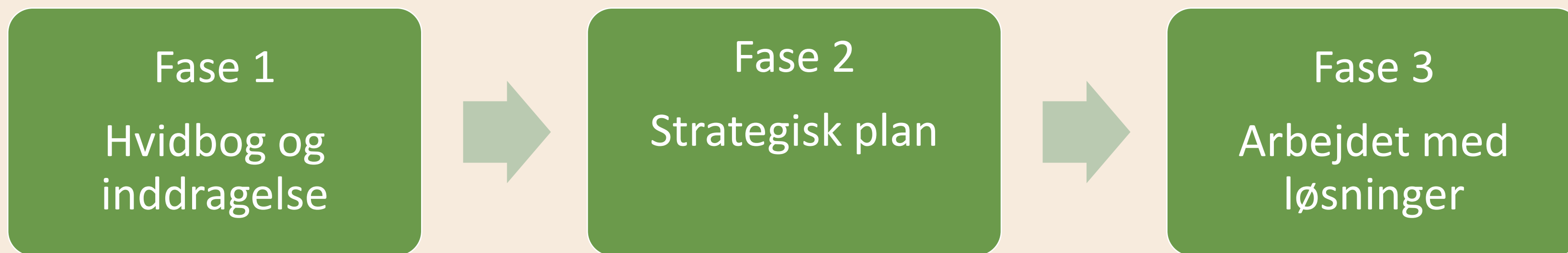
**Bedre
livschancer**

**Flere i
uddannelse**

**At flere kan
bringe egne
ressourcer
i spil**

**Flere
på arbejds-
markedet**

Proces for Fremtidens Randers

Hvidbogen om Randers Kommune

Hvidbogen

- ❑ Blev offentliggjort den 3. juni 2025.
- ❑ Herudover offentliggjort et stort baggrundsmateriale.
- ❑ Hvidbogen indeholder en beskrivelse af kommunens udfordringer og styrker med afsæt i data og den viden vi har.
- ❑ I Hvidbogen sammenlignes med data for Vejle, Horsens og Silkeborg.
- ❑ Alt materiale kan findes på www.fremtidensranders.dk

HVIDBOG

Randers Kommune

Det rådgivende ekspertpanel

I arbejdet med Fremtidens Randers har der været nedsat et rådgivende ekspertpanel, der har bistået med sparring og givet råd og vejledning.

Ekspertpanelets medlemmer:

- **Nina Smith**, professor i økonomi, Aarhus Universitet (formand)
- **Jens Erik Zebis**, direktør for Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
- **Leif Vestergaard Pedersen**, formand for etisk råd og tidligere direktør for Kræftens bekæmpelse og sundhedsdirektør i Region Midt
- **Søren Møller**, formand for Randers Idrætshaller og DGI-byen, tidligere landsformand DGI mv.
- **Peter Bogh Lindgaard**, formand for DI Randers-Norrdjurs, fabriksdirektør DermaPharm.
- **Jan Guldmann**, formand for RandersBolig og 46 års erfaring inden for fagbevægelsen

Om ekspertpanelet

Panelets opgave har været at sparre med forvaltningen, være kritiske og give gode råd i forhold til arbejdet med Hvidbogen, og den efterfølgende proces med udarbejdelse af oplæg til byrådet.

Først en kort indflyvning på generelle data
- inden vi fokuserer på boligområdet

Randers Kommunes væsentligste udfordringer

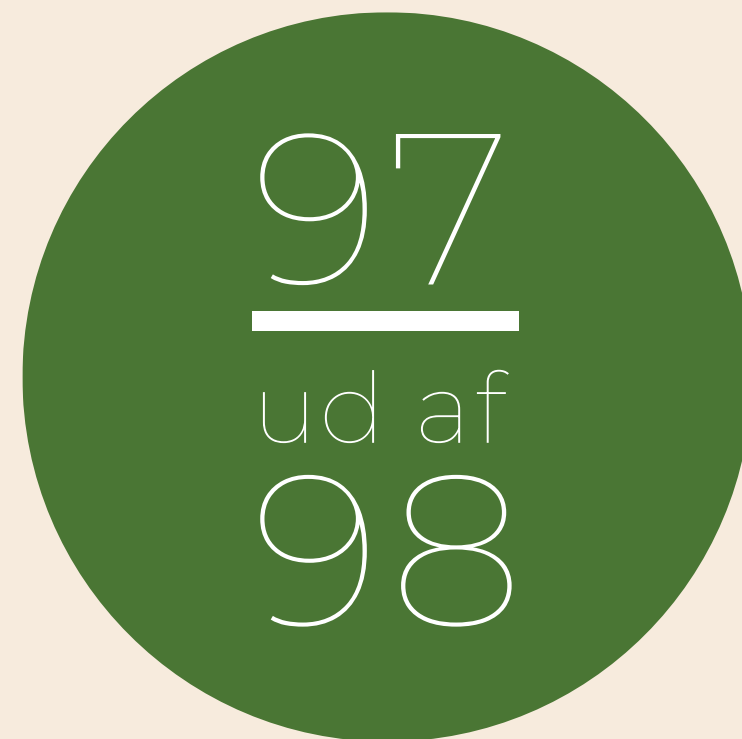
De seneste 15-20 år er udviklingen i Randers Kommune på en række parametre saktet bagud - både i forhold til landsplan og de kommuner, som vi gerne vil sammenligne os med.

Den økonomiske vækst i Danmark igennem de seneste år har yderligere blotlagt nogle grundlæggende, strukturelle udfordringer i kommunen.

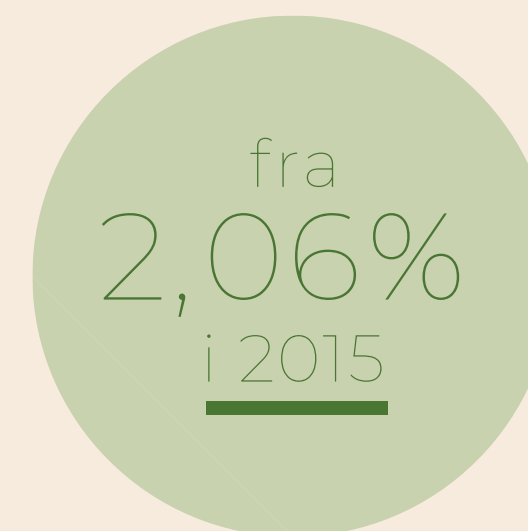

Randers Kommunes største udfordring er vores høje andel af borgere på overførselsindkomst. Randers Kommune ligger nummer

kommuner, når man sammenligner andelen af borgere på overførsels - indkomst.

Det er særligt gruppen af borgere, der er længere væk fra arbejdsmarkedet, som er steget. Her er kommunens andel på landsplan steget.

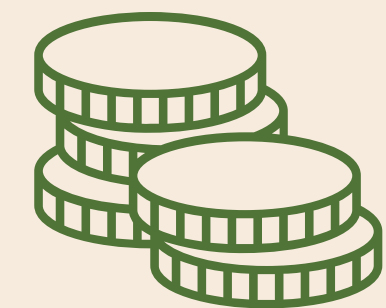
[Når man er længere væk fra arbejdsmarkedet, har man grundlæggende og ofte komplekse problemstillinger, som kræver en håndholdt indsats.]

Hvis Randers Kommune havde udgifter til indkomstoverførsler svarende til en gennemsnitlig kommune, så ville vi have

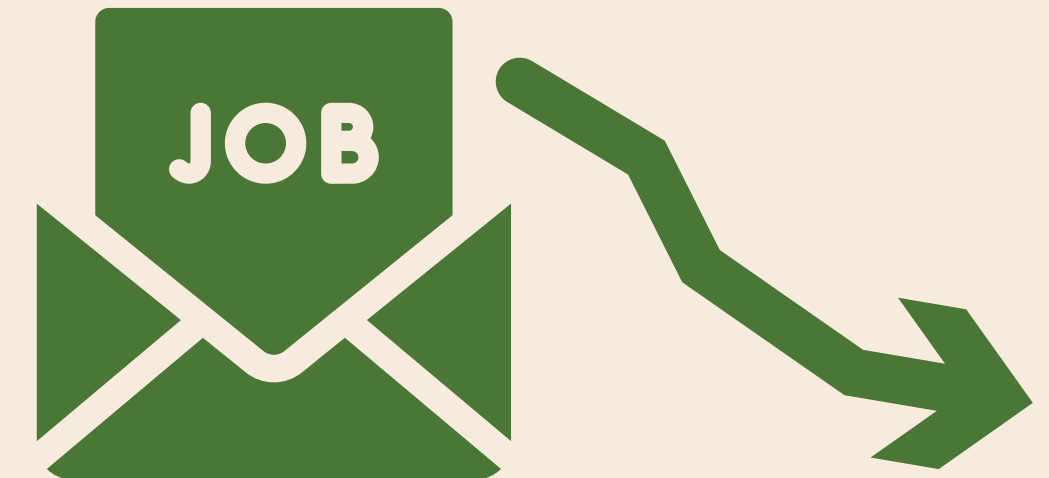
**450 mio.
kr. årligt**

... som kunne bruges til andre formål.

Beskæftigelses- frekvensen er for lav

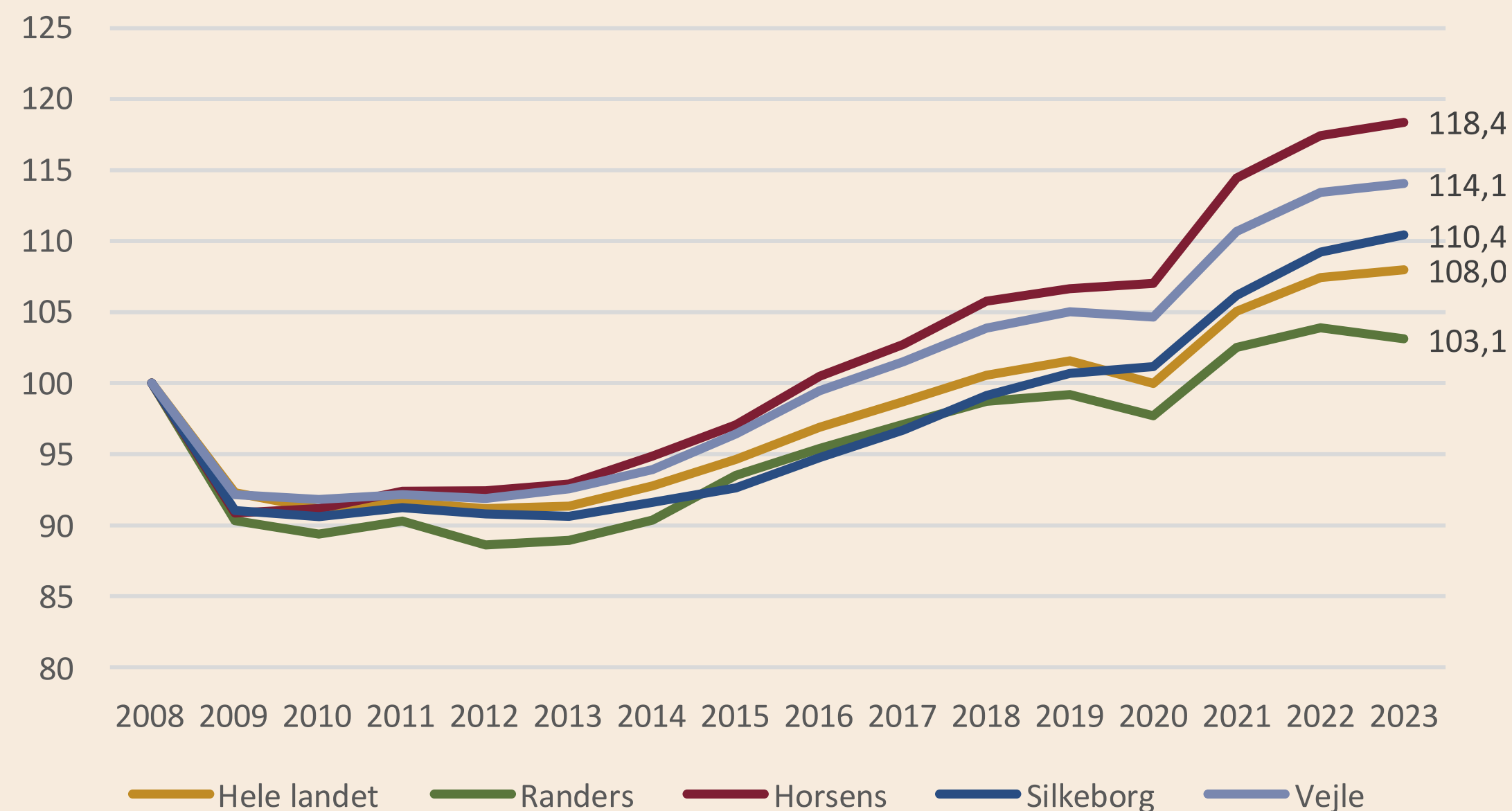
I 2008 lå Randers Kommunes beskæftigelsesfrekvens over landsgennemsnittet, men siden 2009 har beskæftigelsesfrekvensen konsekvent ligget under landsgennemsnittet.

Beskæftigelsesfrekvensen er andelen af beskæftigede i forhold til det samlede antal borgere i den erhvervsaktive alder.

Udviklingen i antal beskæftigede i den private sektor

Indekseret udvikling i antal beskæftigede i den private sektor, 2008-2023 (2008=100)

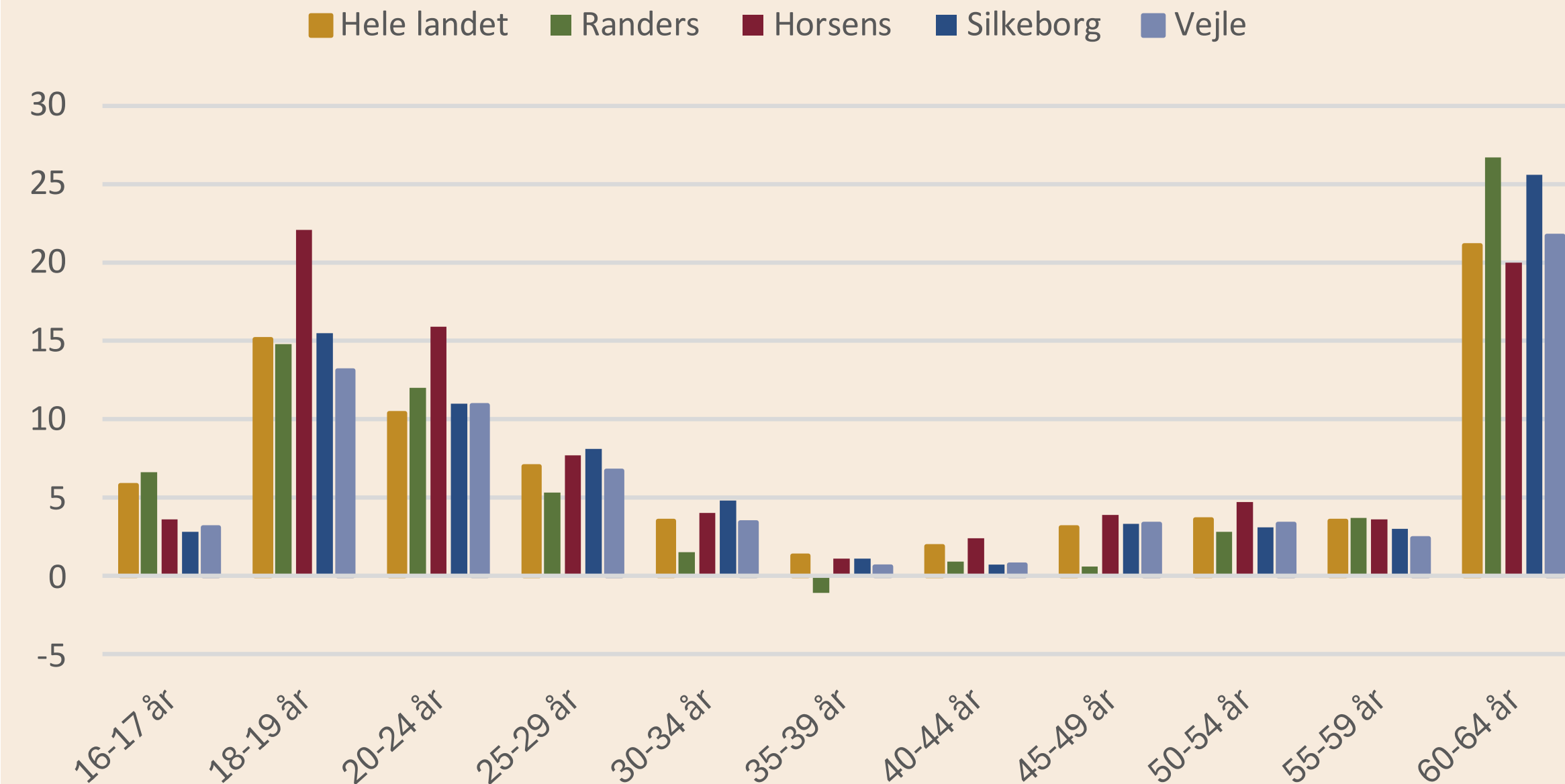

Kilde: Danmarks Statistik (RAS302) og egne beregninger.

Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen knytter sig primært til manglende vækst i antallet af beskæftigede i den private sektor.

Siden 2008 har der blandt Randers Kommunes borgere kun været en vækst på 3,1% i antallet beskæftigede i den private sektor.

Beskæftigelsesfrekvens fordelt på alder – udvikling 2013-2023

Kilde: Danmarks Statistik (RAS200) og egne beregninger

Ses der tilbage i tid, er det tydeligt, at vi i Randers Kommune - ikke i samme grad som landsplan og sammenligningskommunerne – har været i stand til at få flere i arbejde.

Det er særligt de mellemste aldersgrupper (25-54-årige), hvor udviklingen i vores beskæftigelsesfrekvens ikke har kunnet følge med.

For få private arbejdspladser

Siden 2008 er antallet af virksomheder med over 100 ansatte **faldet med 13 %** (svarende til 8 virksomheder) - på landsplan er antallet steget med 14 %

Virksomhederne i Randers Kommune er placeret som **nr. 89**, når det kommer til evnen til at skabe arbejdspladser, indkomst og produktivitet.

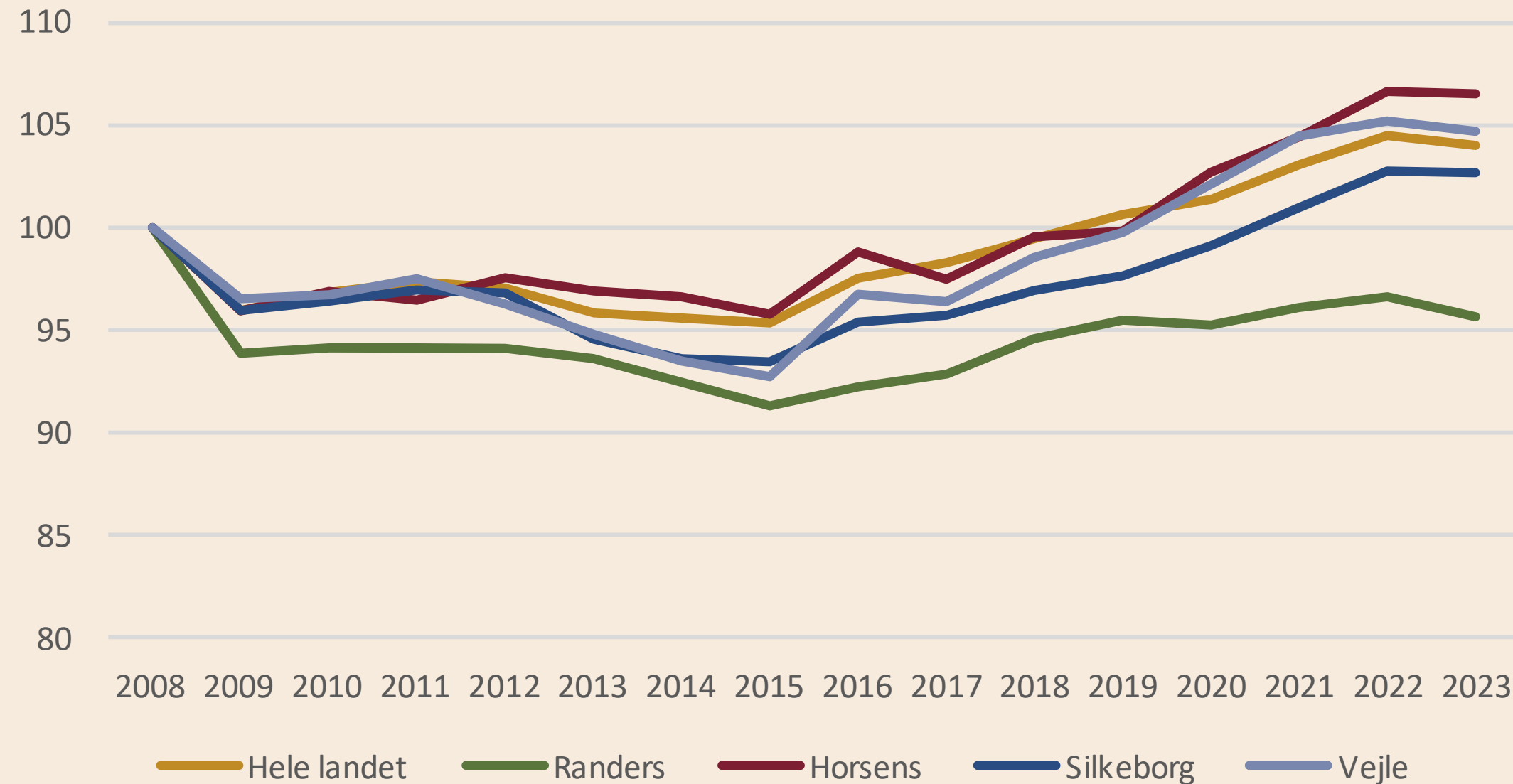
Kilde: "Lokale erhvervspræstationer 2025", IRIS Group

Vi mangler 'lokale motorer', der for alvor kan gøre en forskel ift. at skabe flere arbejdspladser

Udviklingen i antallet af virksomheder

Indekseret udvikling i antallet af virksomheder (2008=100)

Kilde: Danmarks Statistik (ERHV2) og egne beregninger.

Note: Virksomheder er opgjort som arbejdssteder knyttet til reelt aktive firmaer, hvortil der er henført job.

På landsplan er antallet af virksomheder **steget med 4 pct.** i perioden fra 2008 til 2023.

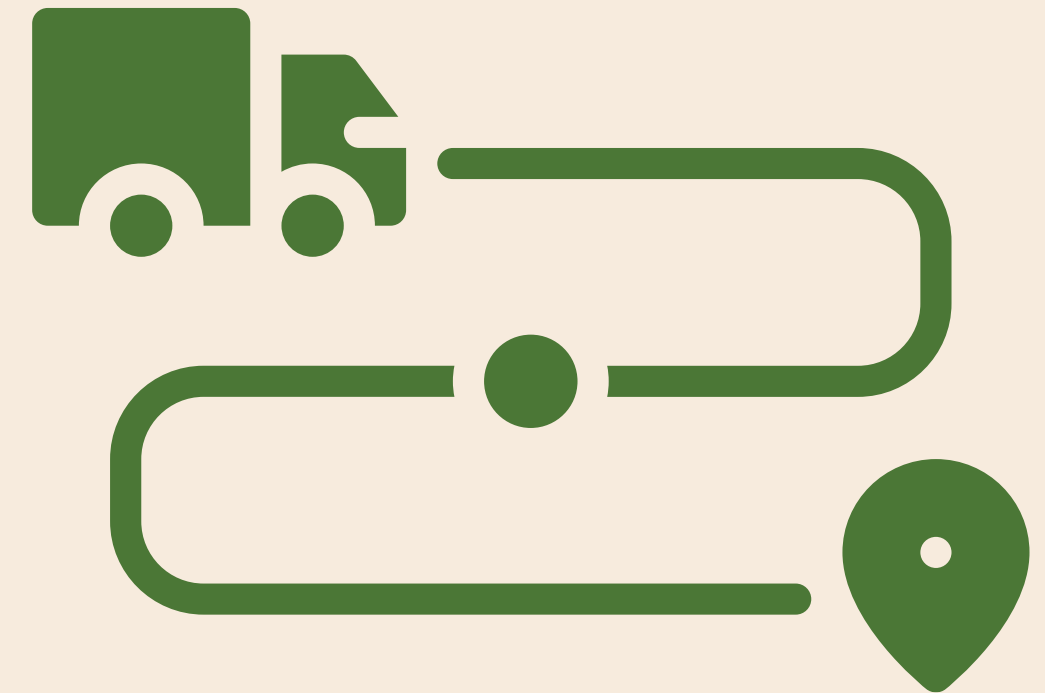
I Randers Kommune har der i samme periode været tale om et **fald på ca. 4 pct.**

Høj tilflytning af borgere på indkomstoverførsel

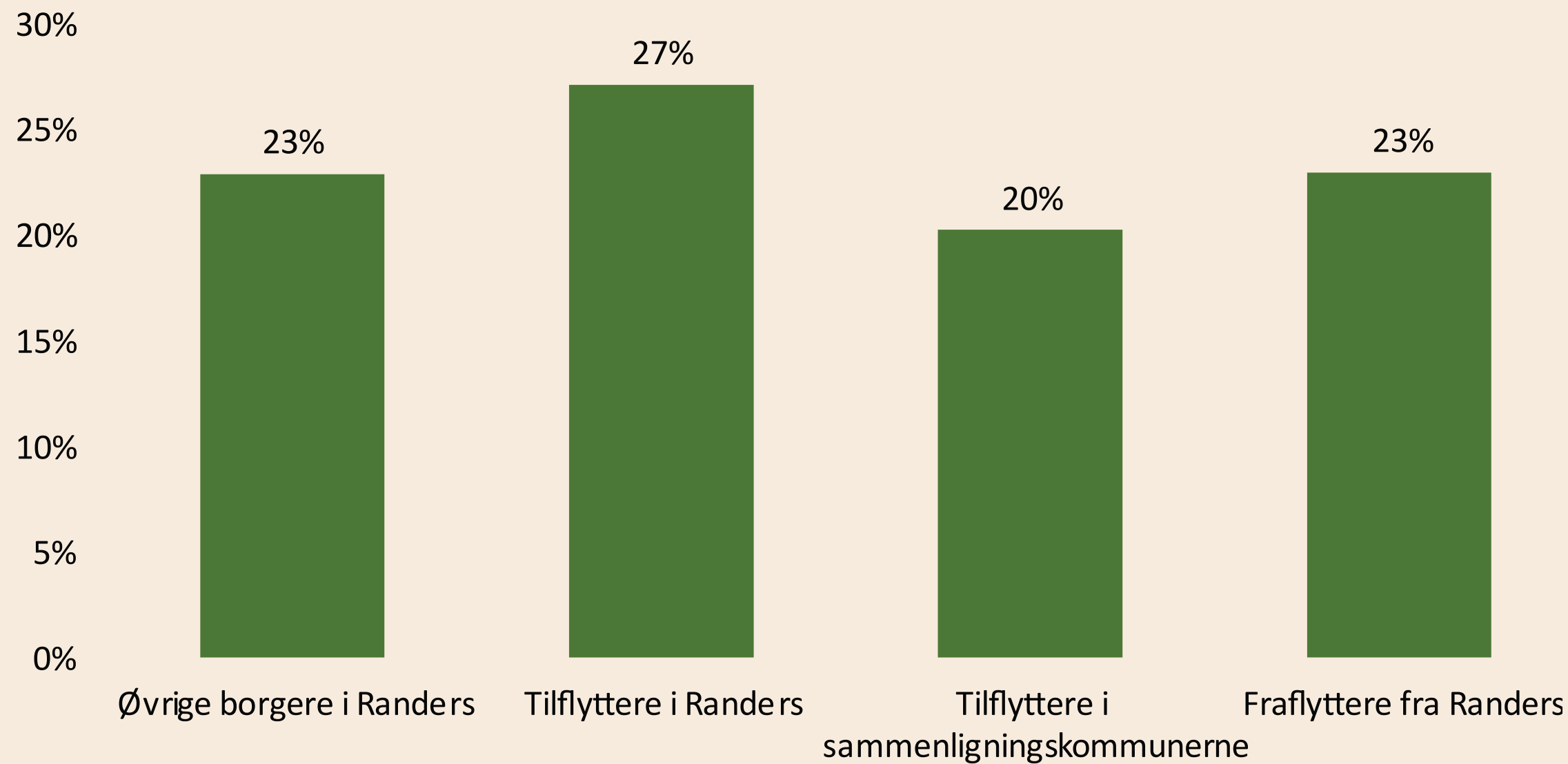
I årene 2020-2021 havde vi en nettotilflytning på omkring 300 borgere på indkomstoverførsel om året – altså 300 flere tilflyttere end fraflyttere om året.

Nettotilflytningen er efterfølgende faldet, og har fra medio 2023 ligget i niveauet 100-150 tilflyttere på overførselsindkomst om året (netto).

Det er dog fortsat et relativt højt tal og er med til at presse de kommunale serviceområder og kommunens økonomi yderligere.

Tilflyttere 2022-2023 (sårbare borgere)

Kilde: Index100s beregninger med afsæt i data fra en række registre ved Danmarks Statistik.

Ud fra registerdata på forskermaskinen ved Danmarks Statistik er Randers Kommunes til-/fraflyttere kategoriseret ift. strukturel sårbarhed.

Kategoriseringen er lavet særskilt for voksne og børn.

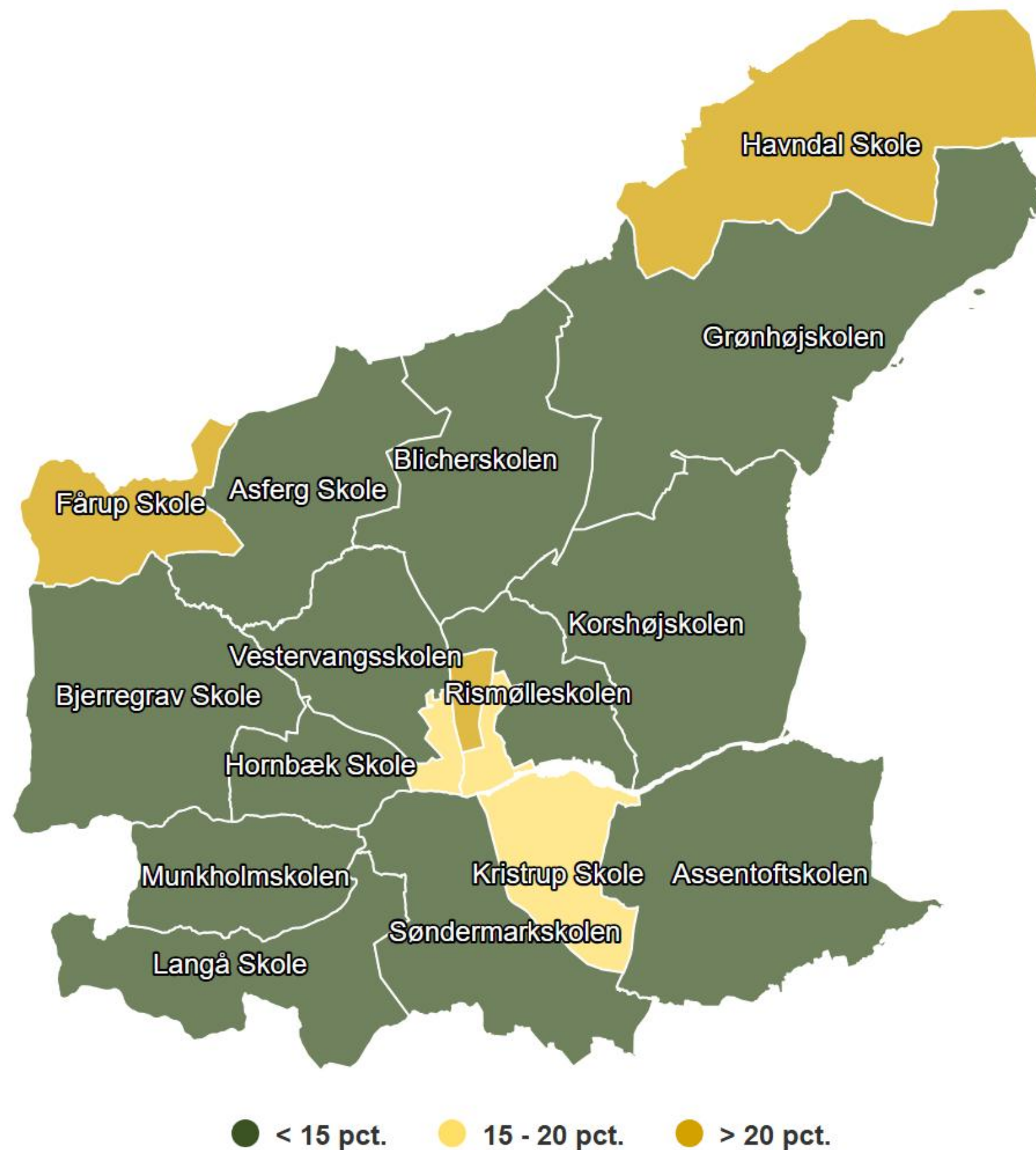
For mange udsatte børn

Omkring 20 pct. af småbørnsfamilierne i Randers Kommune kategoriseres i den højeste risikogruppe af sundhedsplejen.

Til sammenligning har en gennemsnitlig kommune ca. 16 pct. i denne kategori.

Internt i kommunen er der en skævhed - den største andel af familierne i den højeste risikogruppe er bosiddende i henholdsvis Randers by og den nord/nordøstlige del af kommunen.

Børn med sproglige udfordringer

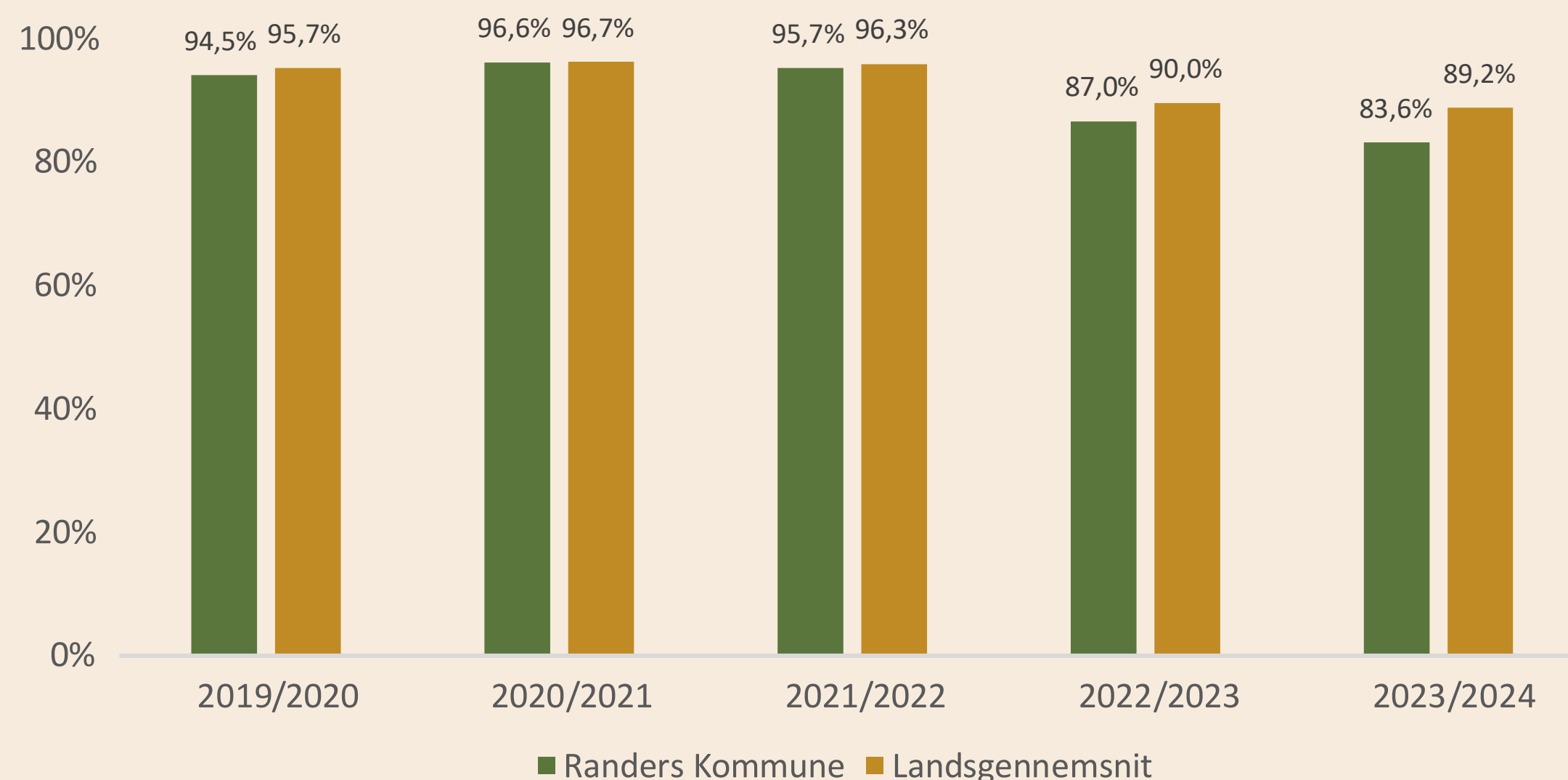
På baggrund af sprogvurdering af 3- og 5-årige børn har Randers Kommune:

- 7,4% børn som kræver en fokuseret indsats
- 6,9% som kræver en særlig indsats

Internt i kommunen er der store geografiske forskelle ift. andelen af børn med sproglige udfordringer

Andel børn i skoledistrikt der i 2024 er vurderet til at have **behov for særlig eller fokuseret indsats**.

Andel elever med mindst 02 i dansk og matematik

Nyeste tal for skoleåret 2024/2025 viser et gennemsnit for Randers Kommune på 87,9% og landsplan 89,7% (ny opgørelsesmetode)

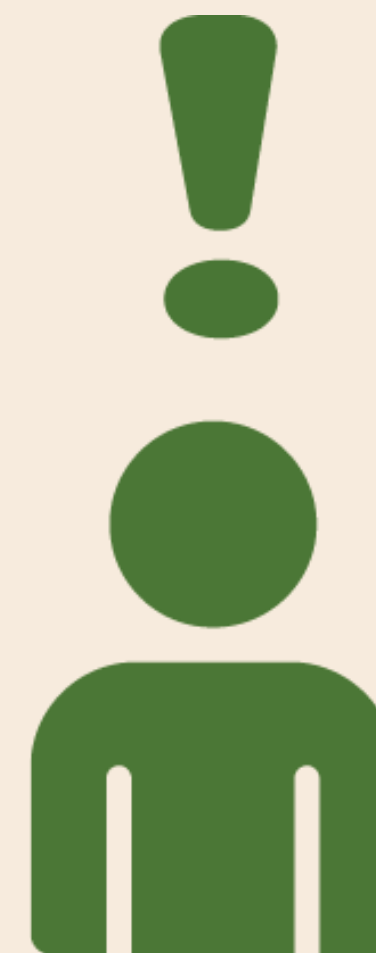
Årene med Corona gjorde, at flere elever fik minimum 02 i dansk og matematik – og eleverne i Randers Kommune lå meget tæt på landsgennemsnittet.

Efterfølgende har eleverne i Randers Kommune dog oplevet et noget større fald i andelen – og lå i skoleåret 2023/2024 relativt langt under landsgennemsnittet.

For mange udsatte unge

Omkring 1.000 unge i alderen 16-29 år,
er uden uddannelse eller job –
og er i kontakt med jobcentret eller
Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU).

Herudover er der omkring 250 unge, som ligeledes står
uden job eller uddannelse, men som ikke modtager en
indsats på beskæftigelsesområdet eller UU.

Sundhed – levetid

Kommunens høje andel af sårbare borgere - på tværs af alle aldersgrupper - ses tydeligt i sundhedsdata. Mest tydeligt i midllelivetiden.

Værst ser det ud for mændene –
de lever i gennemsnit
2 år mindre end mænd i Silkeborg Kommune

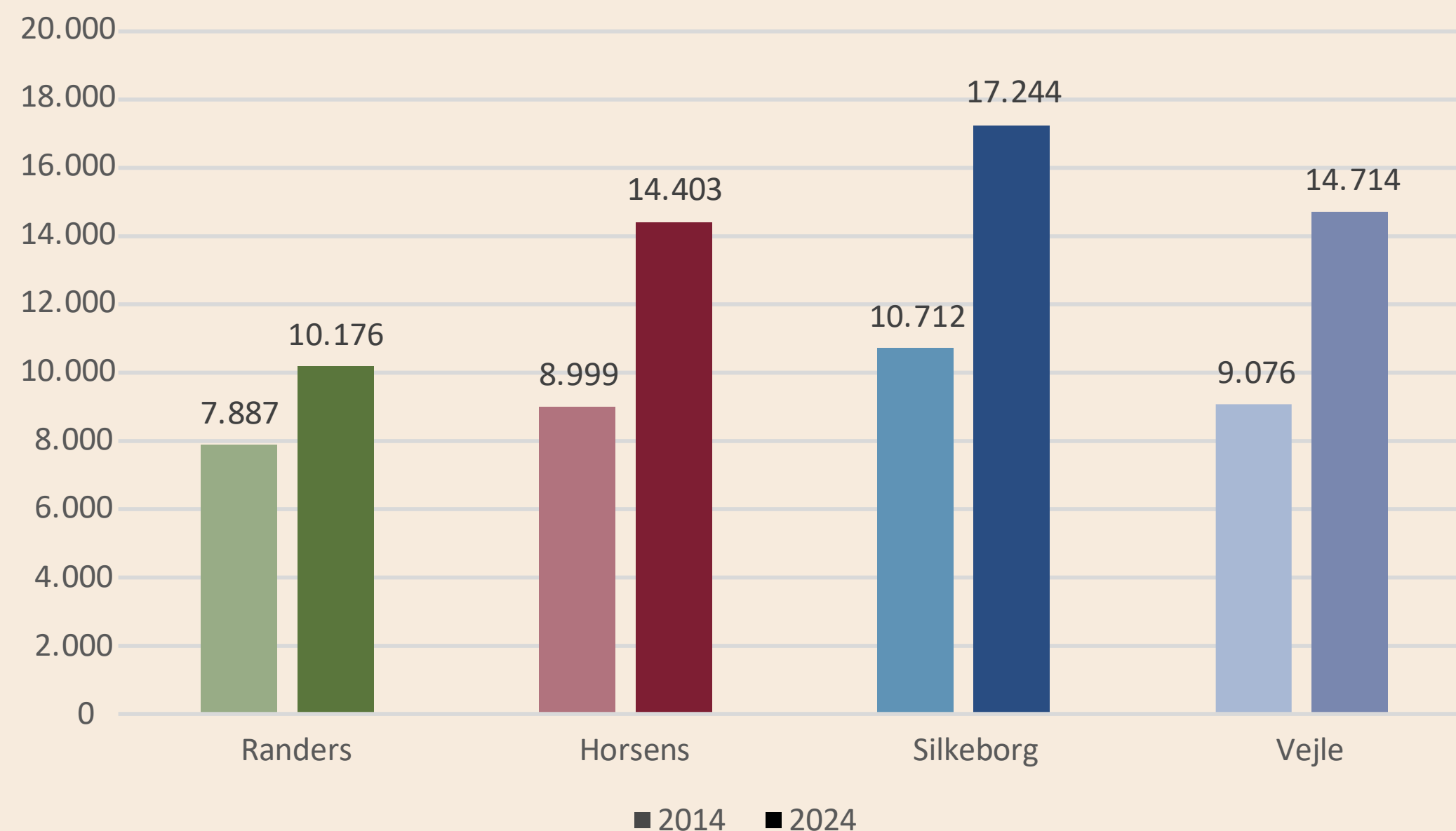

Særligt om boligområdet

Ejerboliger – udvikling salgspriser

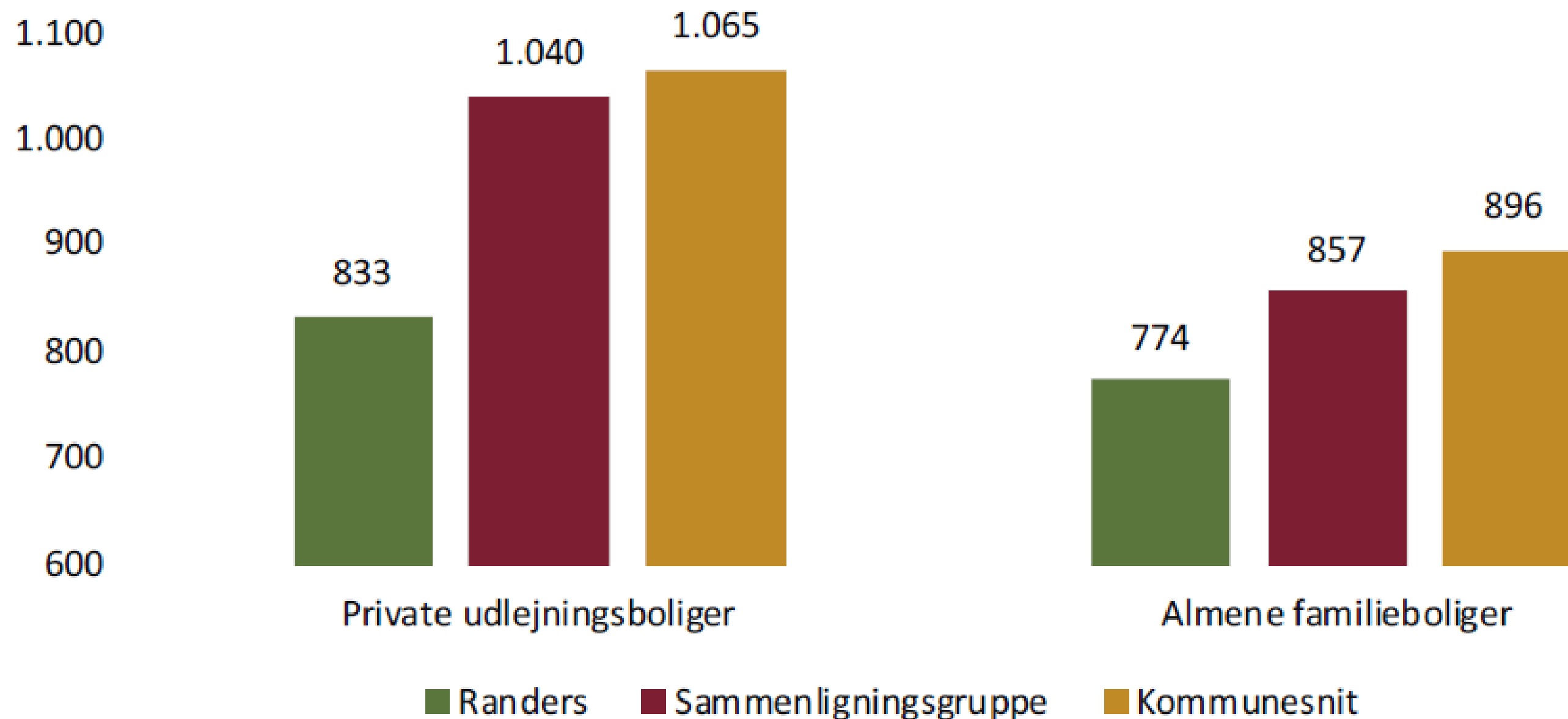
Gennemsnitlige salgspriser pr. m² i Randers Kommune samt i henholdsvis Horsens, Silkeborg og Vejle Kommune, perioden 2014-2024

Kilde: Registret for ejerfortegnelse.

De gennemsnitlige salgspriser (kr./m²) i Randers Kommune er saktet betydeligt efter sammenligningskommunerne

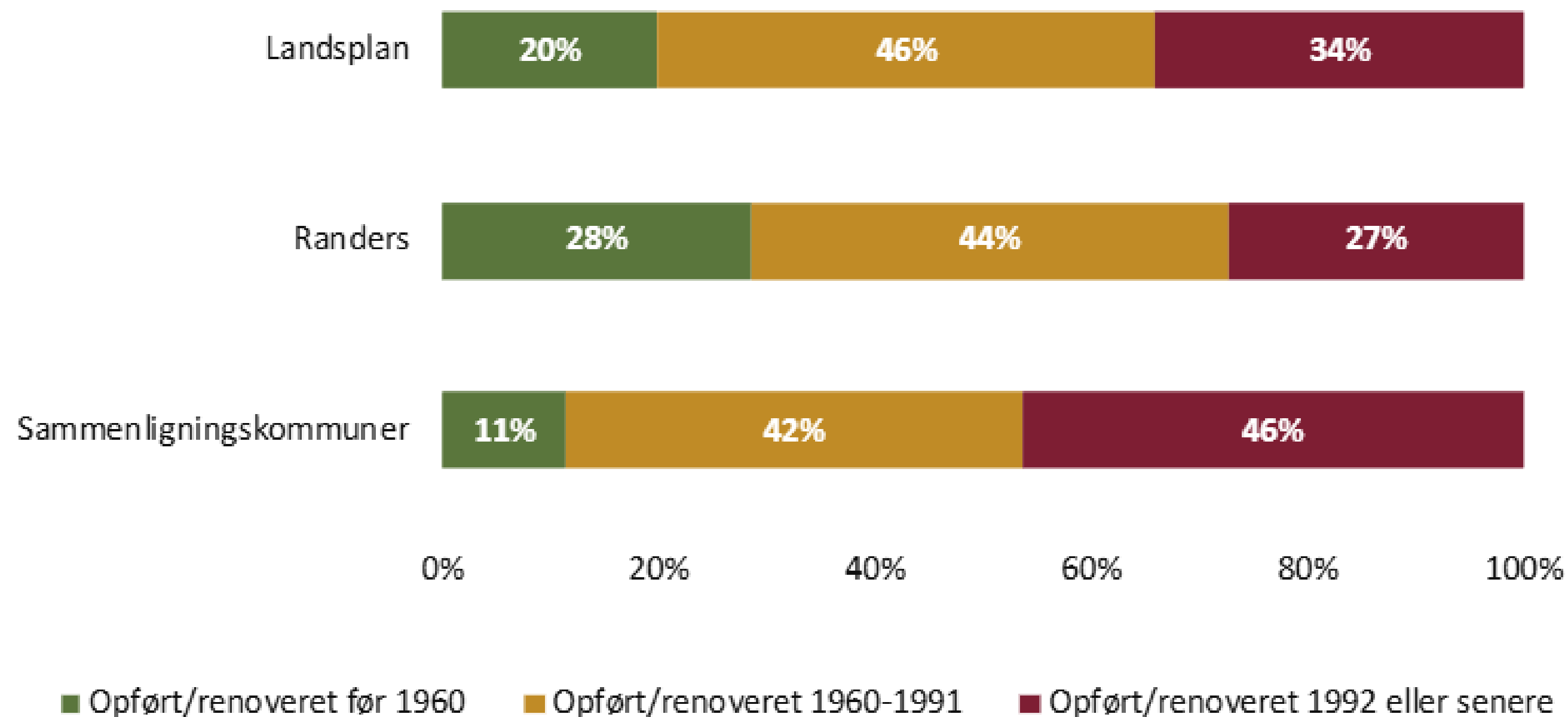
Årlig gennemsnitshusleje pr. kvadratmeter boligareal i 2024, fordelt på private udlejningsboliger og almene familieboliger

Kilde: Social- og Boligstyrelsens huslejestatistik.

Note: Almene familieboliger omfatter almene boliger, der ikke er hverken ældreboliger eller ungdomsboliger.

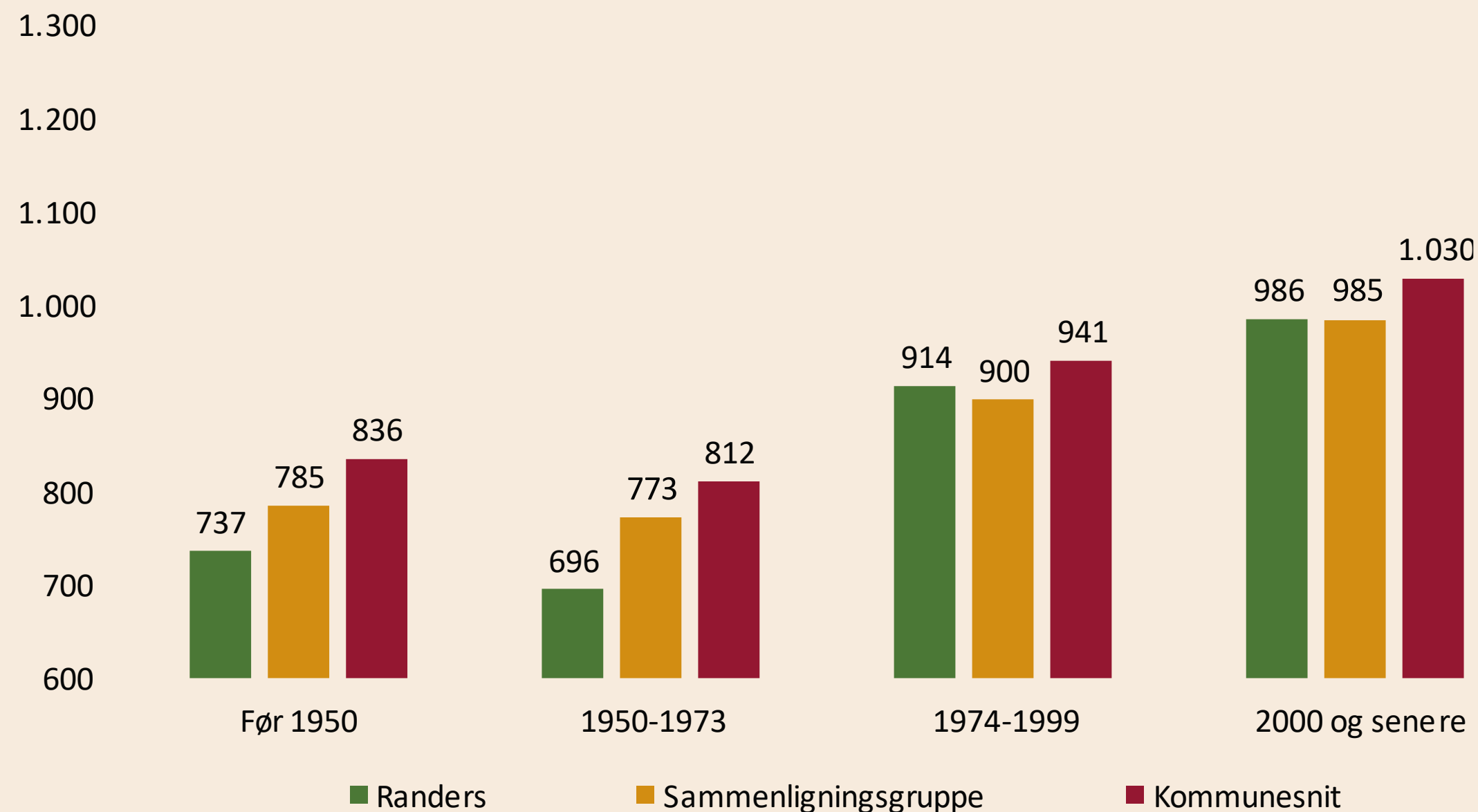
Private udlejningsboliger – tidspunkt for opførelse eller seneste væsentlige om- eller tilbygning

Kilde: BBR-oplysninger fra Danmarks Statistik. Figuren trækker både på oplysninger om opførelsesår og år for seneste væsentlige om- eller tilbygning.

Almene boliger - huslejeniveau

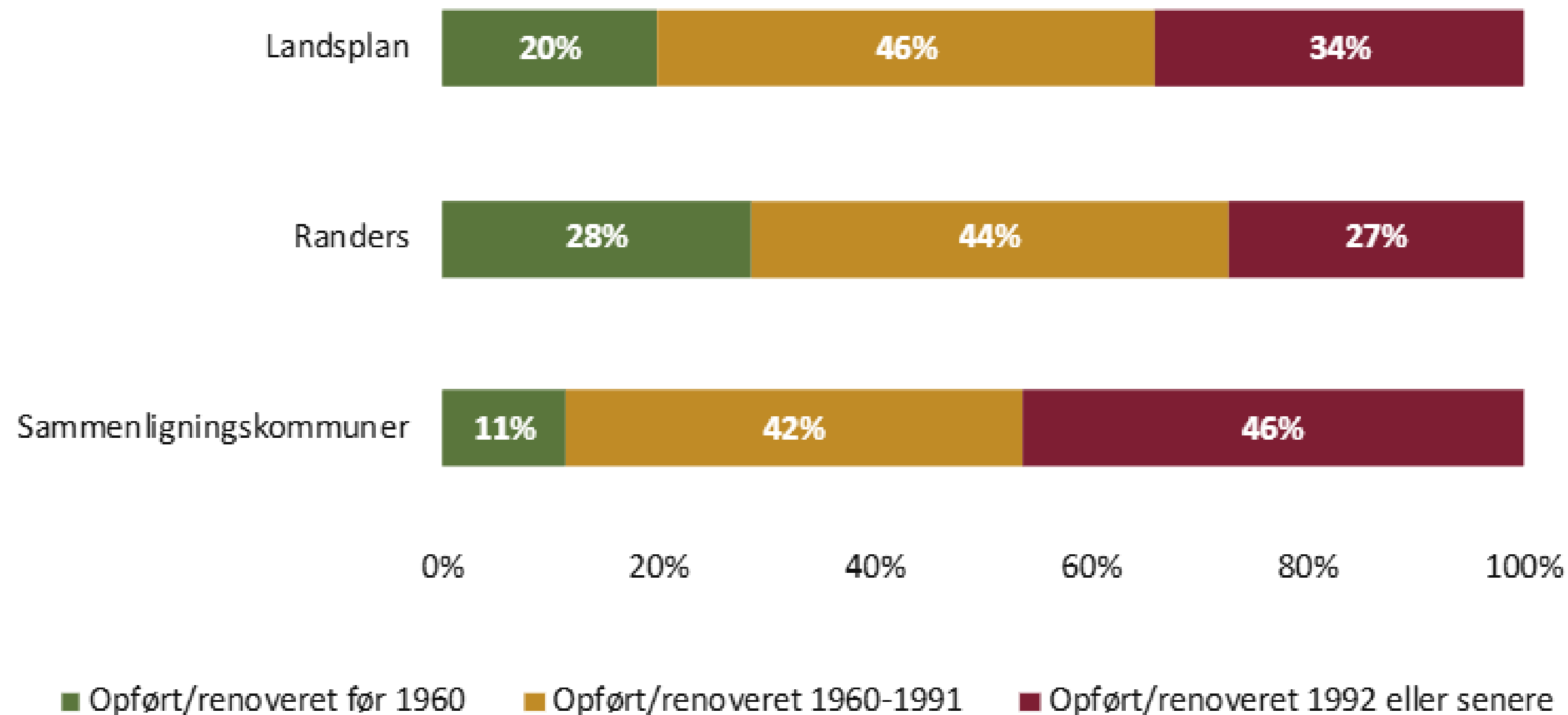
Årlig gennemsnitshusleje pr. kvadratmeter boligareal i 2024 for almene boliger, opdelt på opførelsesår

Kilde: Social- og Boligstyrelsens huslejestatistik, tilgængelig via boligstat.dk.

Blandt de almene boliger er huslejeniveauet for den ældste del af boligerne noget lavere end sammenligningskommunerne.

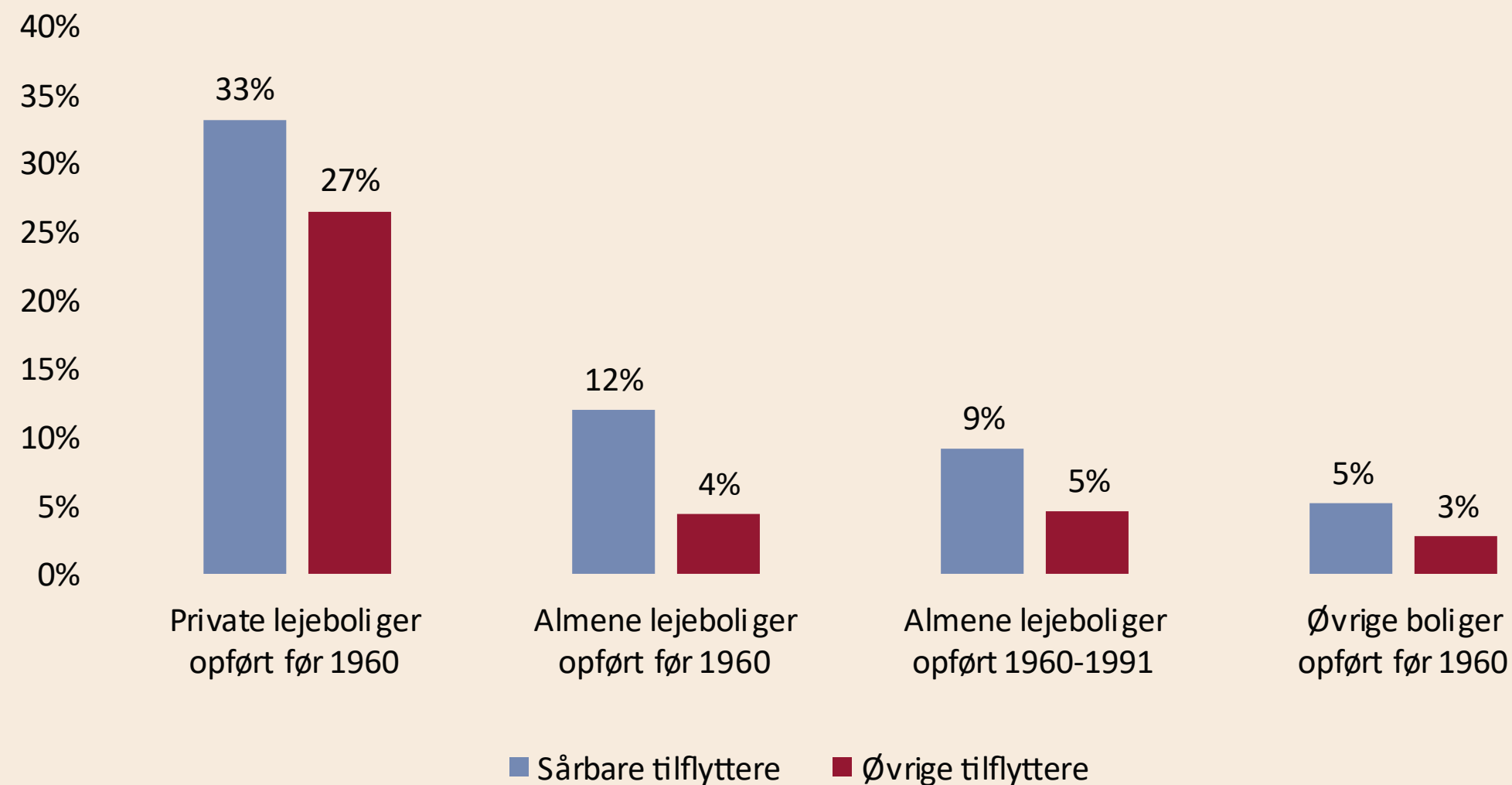
Almene udlejningsboliger – tidspunkt for opførelse eller seneste væsentlige om- eller tilbygning

Kilde: BBR-oplysninger fra Danmarks Statistik. Figuren trækker både på oplysninger om opførelsesår og år for seneste væsentlige om- eller tilbygning.

Strukturelt sårbare tilflyttere – valg af boligtype

Boligtyper der huser en større andel af de strukturelt sårbare tilflyttere end af de øvrige tilflyttere

Kilde: Index100s beregninger med afsæt i data fra en række registre ved Danmarks Statistik. Alene borgere, som teoretisk kan opfylde kriterierne for sårbarhed, er medregnet i figurens tal. Det betyder, at hverken 0-1-årige eller folkepensionister og efterlønsmodtagere er medregnet i tallene for de blå og røde søjler.

Figuren viser boligtype som huser en større andel af de strukturelt sårbare tilflyttere end af de øvrige tilflyttere

Og hvor forskellen mellem de to tilflyttergrupper er på mindst to procentpoint.

Randers midtby

Randers har en helt særlig udfordring, som andre større danske byer ikke oplever.

Randers C er det tredje-fattigste
postnummer i landet.

Af de ti fattigste postnumre i Danmark,
er 8900 Randers C det eneste centrum-
postnummer.

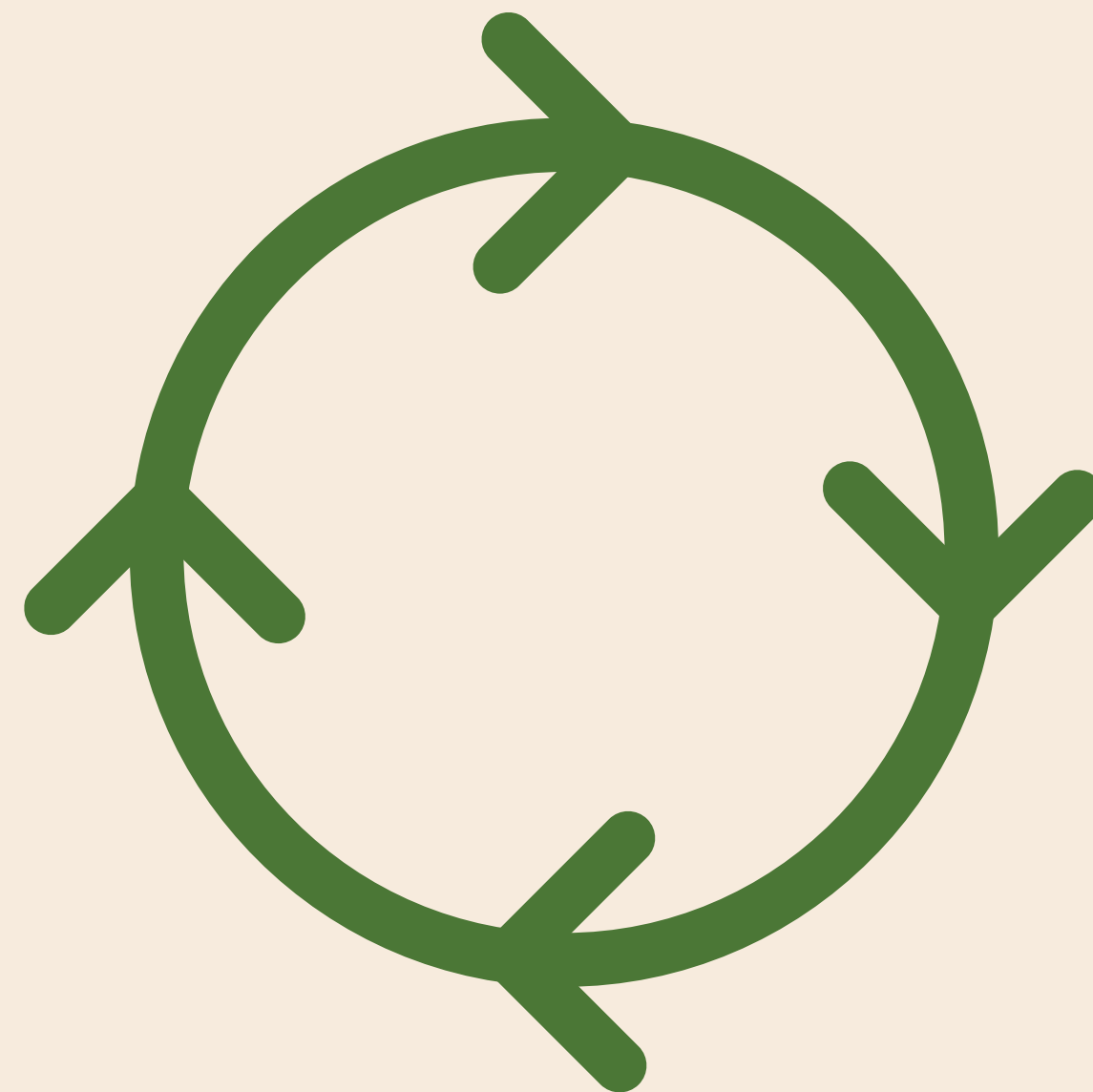
8900

En negativ spiral

Summen af udfordringer kan aflæses i kommunens udgifter til indkomstoverførsler.

Udgifter som fragår de midler, som kommunen kan bruge på andre serviceområder som dagtilbud, skole, ældre mv.

Det er nødvendigt at **bryde den negative spiral**, så udviklingen i stedet kan blive positivt selvforstærkende.

Muligheder og potentialer Et udpluk

Beliggenhed og infrastruktur

En af Randers Kommunes største styrker ligger i den centrale geografiske placering – lige op ad en stærk nord-sydgående transportkorridor med jernbanen og E45, og midt imellem de to store universitetsbyer Aarhus og Aalborg.

Den sydlige del af kommunen vurderes særligt attraktiv i forhold til bosætning og pendling ind til de mange arbejdspladser i det nordlige Aarhus.

Erhvervsstruktur

For Randers Kommune bør der være et potentiale i at tiltrække nye større virksomheder.

Det vil kræve, at vi er i stand til at differentiere os ift. virksomhedernes lokationsbehov mv.

Natur

Randers Kommunes attraktive og varierede natur med unikke naturområder og karaktertræk er et stort aktiv.

Dette bør kunne bidrage til at tiltrække flere ressourcestærke borgere til kommunen.

Et muligt fokus på turisme

En forbedret beskæftigelsesfrekvens kræver arbejdspladser, som matcher de arbejdssøgendes kompetencer.

Der kan i den forbindelse ligge et uforløst potentiale i blandt andet oplevelsesturisme med fokus på natur og turismeerhvervet generelt.

Civilsamfund

Randers Kommune har på mange områder et stærkt civilsamfund – herunder et stærkt foreningsliv.

Der er dog fortsat et potentiale i at mobilisere en højere andel af befolkningen i frivilligt arbejde.

For at indfri potentialet skal kommunen kunne skabe de rette rammer for de frivillige og kunne 'oversætte' opgaven, så den giver mening for de frivillige og foreningerne.

Stærke kulturinstitutioner

Randers Kommune har et stærkt felt af kulturinstitutioner, og der kan være et potentiale i at inddrage kulturområdet yderligere i arbejdet med indsatser målrettet sårbare borgere og sundhedsfremme.

Bosætning

Prisniveauet på ejerboligmarkedet i Randers Kommune er meget attraktivt.

Kommunen har i det perspektiv alle forudsætninger for at være en særdeles attraktiv bosætningskommune og bør kunne tiltrække flere ressourcestærke tilflyttere til kommunen.

Ikke bare tilflyttere med gode indtægter, men også tilflyttere, der har overskud til at engagere sig og gøre noget for deres lokalsamfund.

Byudvikling

Kommunens arbejde med byudvikling – herunder særligt byudviklingsprojektet Flodbyen Randers – har en afgørende rolle i forhold til at skabe et øget udbud af boliger i høj standard, som kan tiltrække nye ressourcestærke borgere til Randers.

Byudviklingen kan desuden bidrage til mere liv i midtbyen.

Erfaringer fra arbejdet med bolig sociale helhedsplaner

Randers Kommune har med positiv effekt igennem flere år arbejdet med en Boligsocial helhedsplan i tæt samarbejde med boligforeningerne.

Erfaringerne herfra bør anvendes på et fortsat styrket fokus på at hjælpe borgerne i boligområderne med målrettede sociale indsatser og på et løft af de udfordrede bydele og boligområder med fysiske tiltag i sammenhæng med den øvrige by.

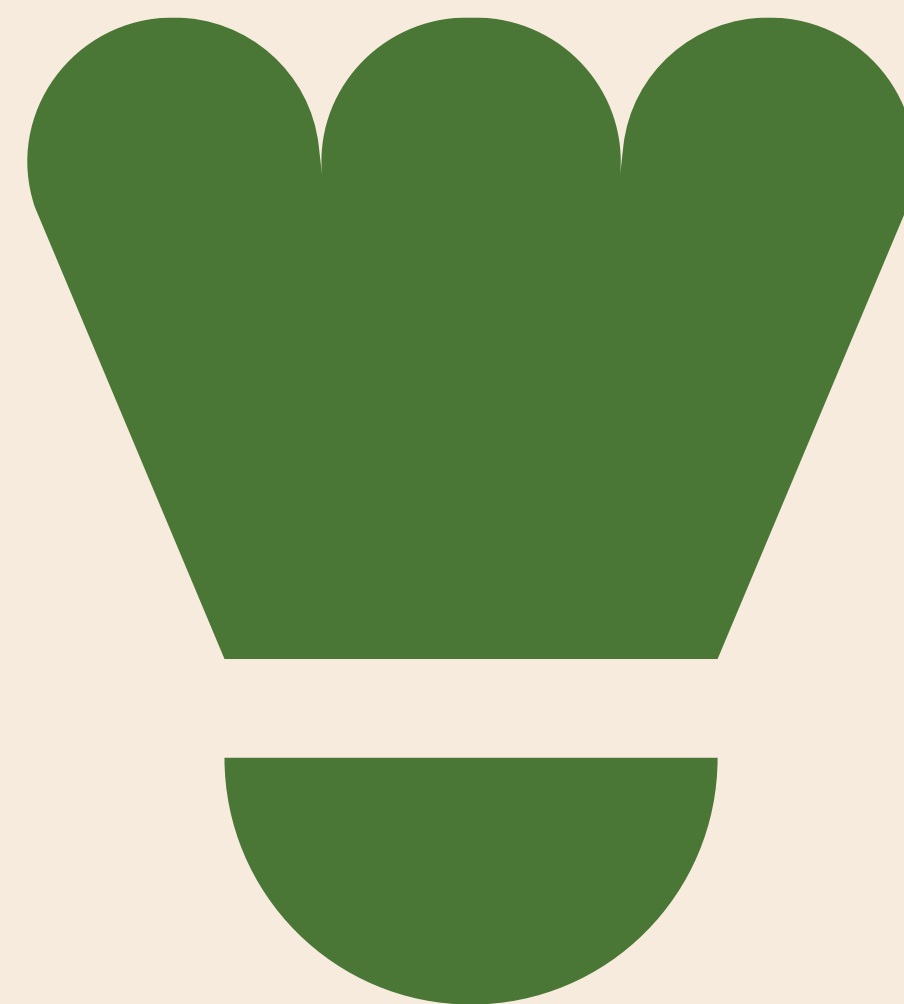

Børn og unge - fritidsaktiviteter

I arbejdet med børn og unge, som ikke deltager i foreningslivet, har kommunen en række positive erfaringer, der kan anvendes aktivt i det videre arbejde med Fremtidens Randers - blandt andet fra indsatsen Fritid for Alle.

Data viser samtidig, at flere unge i Randers Kommune har et fritidsjob end landsgennemsnittet.

I arbejdet med børn og unge med udfordringer kan et styrket samarbejde med erhvervslivet om fritidsjob dog fortsat have et betydeligt potentiale.

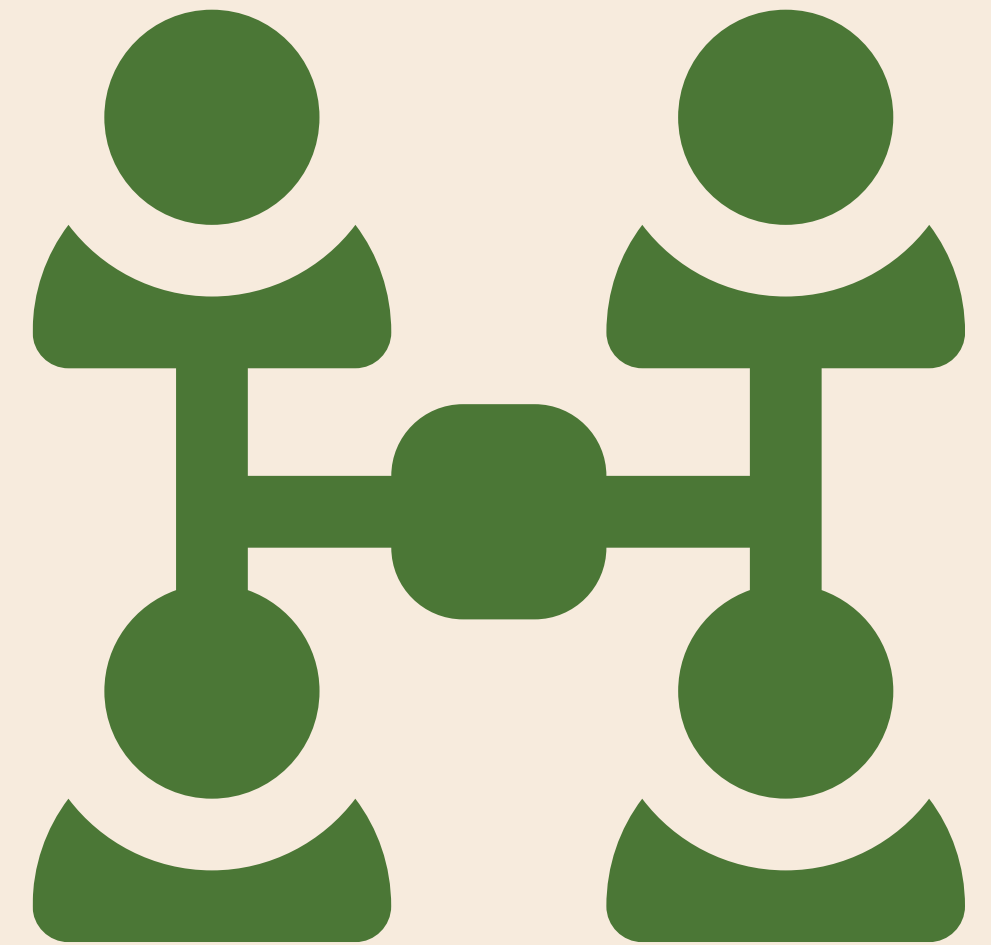

Udsatte unge - 'Ungeløftet'

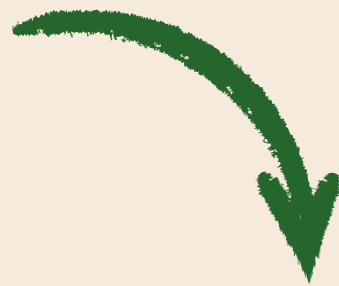
I bestræbelserne på at hjælpe gruppen af 1.000 udsatte unge ligger der nogle muligheder for Randers Kommune i den landspolitiske aftale om Ungeløftet.

Gennem initiativer i Ungeløftet kan der skabes konkrete jobåbninger, så flere unge får erfaring med at bidrage på en arbejdsplads, have kollegaer og tjene egne penge – herunder unge med psykiske udfordringer.

Vores lokale version – 'Randersløftet' – blev kickstartet ved en konference den 20. oktober.

Fokusområder

Med afsæt i data og eksisterende viden peges der i Hvidbogen på 7 fokusområder, der vurderes afgørende at forandre i 'Fremtidens Randers', så langt flere borgere i Randers Kommune får bedre muligheder for at få et bedre liv.

Kommunen skal levere på et højere niveau

Randers Kommunes situation er i udgangspunktet alvorlig. Der er ikke i data tegn på, at de strukturelle udfordringer løser sig selv. De nødvendige forandringer kræver således aktive handlinger – og vil også kræve, at kommunen skal præstere langt 'over niveau'.

Styrket samarbejde om udsatte borgere

Der er brug for et styrket samarbejde omkring udsatte borgere – herunder samarbejde mellem erhvervslivet og kommunen om skabelsen af flere småjobs, hvor udsatte kan få foden indenfor på arbejdsmarkedet.

Erhvervsudvikling – flere private arbejdspladser

En forbedret beskæftigelsesfrekvens er af de vigtigste udfordringer som skal løses i Randers Kommune hen over de kommende år. Flere skal i arbejde og det forudsætter flere arbejdspladser – og i særlig grad en forbedret vækst i antallet af private arbejdspladser.

Boliger i bedre kvalitet

Den store mængde af boliger i for dårlig kvalitet vurderes som en afgørende udfordring, der skal løses. Bedre boliger – særligt i Randers C - kan bidrage til en mere balanceret befolkningssammensætning og vil samtidigt også kunne nedbringe den for høje andel af ressourcesvage tilflyttere til kommunen.

Udsatte børn og unge

Alt for mange børn og unge i Randers Kommune er udsatte og i risiko for at få et liv uden arbejde og på kanten af samfundet. Det vurderes af afgørende betydning, at antallet af udsatte unge (uden arbejde eller uddannelse) nedbringes betydeligt.

Mobilisering af civilsamfundet

De udfordringer som er afgørende at løse – både på kort og længere sigt – kan Randers Kommune ikke løse alene. Der er brug for en højere grad af mobilisering af civilsamfundet. Flere skal være frivillige og tage et medansvar for deres lokalsamfund.

Tværgående samarbejde og en fælles plan

Den nok vigtigste forudsætning for at lykkes med de nødvendige forandringer er, at vi – både internt i kommunen og i forhold til samarbejdspartnere - kan samles om en strategisk plan med fælles mål.

Kommunikations- og inddragelsesproces

Efter offentliggørelsen af Hvidbogen er der gennemført en inddragelses- og kommunikationsproces på tværs af kommunen:

- ☐ 10 forsamlingshusmøder
- ☐ 4 temabaserede interessentmøder, møde i uddannelsessamarbejdet samt møde blandt Randers Ambassadørerne
- ☐ Mobil udstillingsvogn til forskellige arrangementer i kommunen
- ☐ Debatmøde om Fremtidens Randers Kommune under festugen
- ☐ Offentlig høring i perioden fra den 3. juni til 31. august
- ☐ Forsamlingshusmøde for unge den 4. september
- ☐ "Interne forsamlingshusmøder" i regi af MED
- ☐ Postkort afleveret i vores orange postkasser

Erfaringerne fra processen

- ❑ Stort engagement i hele kommunen
- ❑ Mange borgere, interessenter, samarbejdspartnere, medarbejdere mv. har givet gode og konstruktive bud på, hvilke initiativer der kan være med til at skabe Fremtidens Randers Kommune
- ❑ Mange forslag knytter sig til de i hvidbogen identificerede fokusområder
- ❑ Og mange forslag handler om at investere og bruge flere penge ...

262 postkort

105 høringsvar i
den offentlige
høring

72 referater fra
forsamlingshus-
møder

21 referater fra
temabaserede
interessentmøder
mv.

11 referater fra
MED-
organisationen

Den strategiske plan for Fremtidens Randers

En strategisk plan for det videre arbejde

Byrådet har tidligere besluttet, at der med afsæt i Hvidbogen – og de inputs der modtages i forbindelse med inddragelsesprocessen – skal udarbejdes en strategisk plan for det videre arbejde med Fremtidens Randers.

Det afgående byråds forslag til en strategisk plan oversendes til behandling i det kommende byråd. Der skal her træffes beslutning om, hvordan vi skal arbejde videre.

Byrådet havde temamøde om den strategiske plan i går – og vi skal nu færdiggøre et oplæg som kan fremsendes til politisk behandling i december.

Perspektiver på Fremtidens Randers

V./ professor Nina Smith
Formand for Fremtidens Randers ekspertpanel

Om Hvidbogen

- ❑ Spændende proces at se på en kommune ud fra så mange og forskelligartede data.
- ❑ Gjort både ekspertgruppen, kommunen som organisation og det omkringliggende samfund bevidste om, hvilke udfordringer kommunen står overfor.....
- ❑ Det hele er ikke "sort i sort", men den udvikling som Randers Kommune er inde i, løser ikke sig selv.
- ❑ Randers Kommune står ved en skillevej, og der er brug for at vende spiralen på hovedet, så udviklingen i stedet kan blive positivt selvforstærkende.

HVIDBOG

Randers Kommune

Kommunikations- og inddragelsesprocessen

- ☐ Fantastisk engagement der har været i hele kommunikations- og inddragelsesprocessen
- ☐ Det er tydeligt, at rigtig mange – virksomheder, frivillige, uddannelsessektoren, civilsamfundet i øvrigt - er klar til at gå i arbejdstøjet.
- ☐ Og der er brug for at I udnytter den positive energi der er skabt med Fremtidens Randers Kommune.

Den strategiske plan

- ☐ Hvis den negative spiral skal vendes, kræver det en samlet tilgang til beskæftigelses-, uddannelses-, bolig-, sundheds- og socialpolitik, der for alvor kan bidrage til at ændre på tingenes tilstand.
- ☐ Nøglen er at få knækket kurven ift. den alt for høje andel af borgere på overførselsindkomst.
- ☐ Her bør der være særligt fokus på den store gruppe af udsatte unge
- ☐ Og så skal der skabes mange flere arbejdspladser og jobåbninger – vi ved at ordinære timer er noget af det der virker bedst.

Vigtigste forudsætning for at lykkes

- ☐ Alle de vigtigste aktører – politikere, forvaltning, erhvervsliv, fagbevægelsen, boligorganisationerne og civilsamfundet – skal bidrage og arbejde sammen om en fælles plan med løsninger.
- ☐ Der er kort sagt brug for at I står sammen og holder fast i, at udviklingen **SKAL** vendes!

Det almene boligområde – rolle?

- ☐ Hvordan skabes en bedre balance i udbuddet af lejeboliger og færre tomme boliger?
- ☐ Hvordan kan kvaliteten af boligerne i Randers Kommune højnes?
- ☐ Hvordan overføres de gode erfaringer fra den boligsociale helhedsplan til en større skala?
- ☐ Hvordan kan det almene boligområde bidrage til at realisere de øvrige behov for forandring – herunder bl.a.:
 - ☐ Færre børn og unge i udsatte positioner
 - ☐ Flere i job
 - ☐ Øget trivsel og bedre sundhed blandt borgerne

Spørgsmål eller kommentarer?

Fremtidens

RANDERS KOMMUNE

– kan
vi **kun** skabe
sammen!